

ASUNTO- JA PALVELURAKENTAMINEN

KUNNISSA 2018 - 2020

Raportti 1. tutkimusyhteenvedo

Tämä tutkimus perustuu 293 kunnan haastatteluihin Manner-Suomessa kesäkuussa 2018.

ASUNTO- JA PALVELURAKENTAMINEN KUNNISSA 2018 - 2020

SISÄLLYSLUETTELO

YHTEENVETO

JOHDANTO

1. VASTUUHENKILÖT	1
Tonttiasioissa, asuntorakentamisessa ja palvelurakentamisessa	1
2. ASUNTORAKENTAMINEN	2
2.1 Talotyypeittäin v. 2017 ja kehitysnäkymät	2
2.2 Puukerrostalorakentaminen 2010-luvulla ja aiomukset 2018 – 2020	8
2.3 Massiivipuu / hirsirakentaminen 2010-luvulla ja 2018 – 2020 rivitaloissa	9
3. PALVELURAKENTAMINEN	10
3.1 Talotyypeittäin v. 2017 (tilastoista) ja aiomukset. 2018-2020 (erityisesti päiväkodit, koulut ja vanhuspalvelurakennukset)	10
3.2 Arvio puurakentamisen kehityksestä eri talotyypeissä	11
3.3 Massiivipuu-/hirsirakentaminen 2010-luvulla ja 2018 – 2020 talotyypeittäin	13
4. TONTTITARJONTA	14
4.1 Eri tyyppisten asuintalotonttien aktiivitarjonta (myytävät ok-tontit, ok-vuokratontit, OK-RT-yhtiöille ja kerrostalotontit)	14
4.2 Kunnan tonttien tarjonta 2017 ja 2018/2019 ja niiden riittävyys	17
5. ARVIOT KUNNAN TEKEMISISTÄ	24
5.1 Asumisviihtyvyyden edistämiseksi ja mitä?	24
5.2 Puurakentamisen edistämiseksi kerrostaloissa ja palvelurakennuksissa ja mitä?	27
5.3 Erityisesti massiivipuu/hirsitalojen käytöstä aluerakentamisessa ja palvelutaloissa ja mitä?	31

ASUNTO- JA PALVELURAKENTAMINEN KUNNISSA 2018 - 2020

0. YHTEENVETO

ASUNTORAKENTAMINEN

Kunnat odottavat kerrostaloaloitusten kasvavan edelleen vauhdikkaasti, myös pientalorakentamisessa kasvua

V. 2017 Suomessa aloitettiin noin 7300 omakoti- ja 3600 rivitaloasuntoa, pientaloja aloitettiin 90 %:ssa kunnista. Vuosina 2018 – 2020 kunnista noin 25 % odottaa pientalorakentamiseen kasvua jonkin verran, laskua vastaavasti ennakoi noin 12 %. Arviot ovat siis positiivisen puolella. Eniten kasvua arvioidaan tulevan kasvukaupunkien ympäristöissä ja muissa kaupungeissa. Vuodesta 2018 tiedetään jo, että aloitusmäärän kasvu pientaloissa on noin 8 %. Omakotitaloja aloitetaan noin 8000 asuntoa (Markkinatilannekatsaus 1.5./Rakennustutkimus RTS Oy).

Kerrostaloasuntoja aloitettiin v. 2017 noin 35 000 kpl, kerrostalokohteita löytyi neljänneksestä kunnista. Viimeksi näin suurissa lukemissa oltiin 1970- luvun alussa. Tästä huolimatta kuntien rakentamiskäytännön suhteutettuna 44 % arvioi lievää, 25 % voimakasta kasvua kerrostalorakentamisessa 2018 - 2020. Mm. suurimmat kerrostalorakentajat Helsinki, Vantaa, Espoo, Oulu ja Tampere arvioivat alueellaan kasvun jatkuvan edelleen.

Puukerrostalojen määrän odotetaan tuplaantuvan 2018- 2020

Vuosina 2018 – 2020 Suomen kunnissa arvioidaan aloitettavan yhteensä 186 puukerrostaloa. Tämä on kaksi kertaa enemmän kuin tähän mennessä koko 2010-luvulla on yhteensä tehty. Eniten puukerrostaloja kaavaillaan Turkuun (20 kpl) ja Helsinkiin (15 kpl). Kaikkiaan puukerrostalorakentamista aikovia kuntia tutkimuksessa tuli esille 73.

Hirsi-/massiivipuukurakentaminen kasvamassa rivitaloissa

Hirsi- tai massiivipuukurakenteisia rivitaloja kunnat arvioivat vuosina 2018 – 2020 toteutettavan noin 60 kappaletta, määrä on noin nelinkertainen koko 2010- luvun alkupuoleen verrattuna. Yhteensä 15 kuntaa arvioi lähivuosina saavansa uusia hirsi- tai massiivipuukurivitaloja.

LIIKE- JA PALVELURAKENTAMINEN

80 % kunnista rakentaa palvelurakennuksia 2018 – 2020

V. 2017 aloitettiin 182 kunnassa yhteensä noin 540 julkista palvelurakennusta. Kuntien vastuuhenkilöiden arvioiden perusteella vuosina 2018 – 2020 noin 80 %:ssa, eli 234 Suomen kunnassa rakennetaan julkisia palvelurakennuksia. Hoitoalan rakennuksia tehdään 182 kunnassa, joista 144 vanhuspalvelurakennuksia, 97 päiväkotia. Uusia opetusrakennuksia syntyy 135, kokoontumisrakennuksia 59 kunnassa.

Liike- ja toimistorakennuksia aloitetaan kuntien tämän hetken tietojen perusteella noin 150 kunnassa.

Puurakentamisen suosion odotetaan kasvavan erityisesti hoito- ja opetusrakennuksissa

Noin 30 % Suomen kunnista arvioi puurakentamisen suosion kasvavan v. 2018 - 2020 hoitoalan ja opetusrakennuksissa, vain 2-3 % arvioi aloitusten laskevan. Mm. päiväkodit, vanhuspalvelurakennukset ja koulut rakennetaan todennäköisesti entistä useammin puusta.

Liike- ja toimistorakennuksissa noin 15 % odottaa puun käytön kasvavan, laskua ennustaa noin 4 %.

Hirsi-/massiivipuusta tehtyjen palvelurakennusten määrä lähivuosina kolminkertaistumassa

Vuosina 2010 – 2017 Suomessa tehtiin kuntaselvityksen perusteella 29 palvelurakennusta hirrestä tai massiivipuusta. Nyt vuosille 2018 – 2020 on tiedossa jo 86 vastaavaa palvelurakennusta, eli noin 3 kertaa enemmän kuin mitä koko 2010- luvun alkupuolella rakennettiin. Päiväkoteja tai kouluja on kumpiakin tulossa yli 30 kpl, vanhuspalvelurakennuksia oli nyt tiedossa 14 kpl, muita palvelurakennuksia 8 kpl.

Myös hirrestä tai massiivipuusta rakentavien kuntien määrä on kovassa kasvussa: 2018 – 2020 aikovia kuntia on 68, määrä on yli 3- kertainen vuosikymmenen alkupuolella toteuttaneisiin verrattuna.

KUNTIEN TONTTITARJONTA

Kunnat vastaavat noin puolesta omakotitonttien tarjonnasta

Käytännössä kaikissa kunnissa ilmoitettiin olevan aktiivista tonttitarjontaa omakoti- ja paritalorakentajille. 277 kuntaa, eli 95 % kaikista arvioi vuosina 2018 – 2019 luovuttavansa omakoti- tai paritalorakentamiseen yhteensä noin 7 000 tonttia. Vuoteen 2017 verrattuna (n. 3 400 tonttia 242 kunnassa) liikutaan vuositasolla suunnilleen samoissa lukemissa. Vuokratonttien osuus on sekä tehdyissä että tulevaisuudessa luovutuksissa noin 38 %. Kuntien tonttiluovutukset vastaavat noin puolta kaikista omakotialoituksista.

Suurimmat arviot omakotitonttien luovutuksista v. 2018 -2020 löytyvät Oulusta, Seinäjoelta, Porvoosta, Joensuusta, Rovaniemeltä, Jyväskylästä ja Lahdesta, joilla on omakotirakentajille varattuna vähintään 150 tonttia kullakin.

Rivitalorakentamiseen 2018 – 2020 kunnat arvioivat luovuttavansa 780 tonttia (340 kpl v. 2017), kerrostaloille 640 kpl (310 kpl v. 2017).

Tonttitarjonta riittämätöntä kasvukaupungeissa ja niiden ympäristössä

Tonttien tarjonta ei kaikilla seuduilla vastaa kysyntää, erityisesti kasvukaupungeissa ja niiden ympäristössä on pulaa kaiken tyyppisistä asuntotonteista. Kasvukaupungeista kolmannes, niiden ympäryskunnista noin viidennes arvioi omakotitonttien tarjontansa olevan heikkoa kysyntään nähden. Kasvukaupunkien rivi- ja kerrostalotonteissa pula on vielä suurempi, sillä näistä 42 % arvioi rivi- tai kerrostalotonttitarjontansa olevan heikkoa tai erittäin heikkoa kysyntään nähden. Aiemmat selvitykset osoittavat, että kunnissa on kyllä tonttitarjontaa, mutta ei keskustojen lähiympäristössä.

ARVIOT KUNNAN TEKEMISISTÄ

Kuntien rooli on tärkeä erilaisen rakentamisen mahdollistajana tai edistäjänä. Tehdyn kyselyn perusteella kunnista löytyy hankkeita tai suunnitelmia mm. seuraavista asioista:

ASUMISVIIHTYVYYDEN PARANTAMINEN	64 % KUNNISTA
PUURAKENTAMISEN EDISTÄMINEN KERROSTALOISSA	26 % KUNNISTA
PUURAKENTAMISEN EDISTÄMINEN PALVELURAKENTAMISESSA	25 % KUNNISTA
HIRSI- TAI MASSIIVIPUUN KÄYTTÖÄ ALUERAKENTAMISESSA	14 % KUNNISTA
HIRSI- TAI MASSIIVIPUUN KÄYTTÖÄ PALVELURAKENTAMISESSA	17 % KUNNISTA

Tutkimuksen toteutus

Tutkimus toteutettiin puhelinhaastatteluna kesäkuussa 2018. Tutkimukseen vastasi 293 manner-Suomen 295 kunnasta.

JOHDANTO

Tutkimuksen tavoite

Tässä tutkimuksessa tavoitteena on selvittää kuntakohtaisesti:

- Erityyppisen asuntorakentamisen määrät 2017 tilastosta ja kuntapäätäjien näkemys vuosista 2018-2020 + erikseen puukerrostalorakennusten teko ja suunnitelma 2018-2020.
- Liike- ja palvelurakentaminen rakennustyypeittäin (2017 tilastosta) ja mitä tehdään 2018-2020. Erityisesti päiväkodit, koulut ja hoivarakennukset.
- Puurakentamisen suosio eri rakennustyypeissä ja yleensä.
- Erityisesti massiivipuu-/hirsirakentamisen suosio 2018-2020.
- Kunnan tonttiluovutukset/-tarjonta.
- Mitä kunnassa mietitty pienrakentamisen eteen (kerrostalot ja palvelurakentaminen).
- Massiivipuorakentamisen projektit.

Tutkimuksen toteutus

Tutkimus toteutettiin puhelimitse touko-kesäkuussa 2018. Tutkimukseen haastateltiin 293 Manner-Suomen 295 kunnasta (Ahvenanmaa ei kuulunut otokseen).

Tutkimuksen raportointi

Tutkimuksesta on tehty tämä yhteenveto. Myös kuntakohtaiset vastaukset on raportoitu. Erikseen on Rakennustutkimus RTS Oy:n Päätäjäpankissa rekisteripäivitys kuntien rakentamiseen liittyvistä päättäjistä.

Kuntatyyppien jaottelu

Rakentamisen määriä ja kehitysnäkymiä on tarkasteltu valtakunnallisesti sekä vertaillen eri kuntatyyppejä.

Kasvukaupungit 12 kpl (K) ja niiden ympäristöt 43 kpl (Y)

K: Pääkaupunkiseutu: Helsinki, Espoo, Kauniainen, Vantaa

Y: PK-ympäristökunnat: Sipoo, Kerava, Tuusula, Järvenpää, Nurmijärvi, Vihti, Kirkkonummi

K: Tampere, Y: Pirkkala, Nokia, Kangasala, Lempäälä, Orivesi

K: Turku, Y: Parainen, Kaarina, Paimio, Lieto, Aura, Rusko, Raisio, Naantali

K: Oulu, Y: Kempele, Haukipudas, Muhos, Utajärvi, Pudasjärvi, Ii

K: Lahti, Y: Orimattila, Hollola, Asikkala, Heinola

K: Kuopio, Y: Juankoski, Tuusniemi, Leppävirta, Suonenjoki, Siilinjärvi, Tervo, Pielavesi, Lapinlahti

K: Jyväskylä, Y: Muurame, Toivakka, Laukaa, Uurainen, Petäjävesi

K: Hyvinkää – Riihimäki

Muut Kaupungit 77 kpl: Akaa, Alajärvi, Alavus, Forssa, Haapajärvi, Haapavesi, Hamina, Hanko, Harjavalta, Huittinen, Hämeenlinna, Iisalmi, Ikaalinen, Imatra, Joensuu, Jämsä, Kaajaani, Kalajoki, Kankaanpää, Kannus, Karkkila, Kaskinen, Kauhajoki, Kauhava, Kemi, Kemi-järvi, Keuruu, Kitee, Kiuruvesi, Kokemäki, Kokkola, Kotka, Kouvola, Kristiinankaupunki, Kuhmo, Kurikka, Kuusamo, Laitila, Lappeenranta, Lapua, Lieksa, Lohja, Loimaa, Loviisa, Mikkelin, Mänttä-Vilppula, Nivala, Nurmes, Närpiö, Oulainen, Outokumpu, Parainen, Parkano, Pieksamäki, Pietarsaari, Pori, Porvoo, Pyhäjärvi, Raahe, Raasepori, Rauma, Rovaniemi, Saarijärvi, Salo, Sastamala, Savonlinna, Seinäjoki, Somero, Tornio, Ulvila, Uusikaarlepyy, Uusikaupunki, Vaasa, Valkeakoski, Varkaus, Viitasaari, Virrat, Ylivieska, Ähtäri, Äänekoski.

Muut kunnat 161 kpl: Muut kuin edellä mainitut.

1. VASTUUHENKILÖT

Kysymys kuului; ”Kuka tai ketkä ovat kunnassanne vastuuhenkilöitä seuraavissa asioissa?”

Toimialueina mainittiin erikseen pientalotontit asuntorakentaminen sekä palvelurakentaminen. Vastuuhenkilöistä kysyttiin henkilön nimi, titteli, gsm/suora puhelinnumero sekä sähköpostiosoite.

Kaikkiaan 293 kunnasta löytyi vastuuhenkilöitä

- Pientalotonteissa 370 kpl
- Asuntorakentamisessa 366 kpl
- Palvelurakentamisessa 368 kpl

Kuntien vastuuhenkilöt yhteystietoineen löytyvät Rakennustutkimus RTS Oy:n Päättäjätietokannasta.

2. ASUNTORAKENTAMINEN KUNNISSA

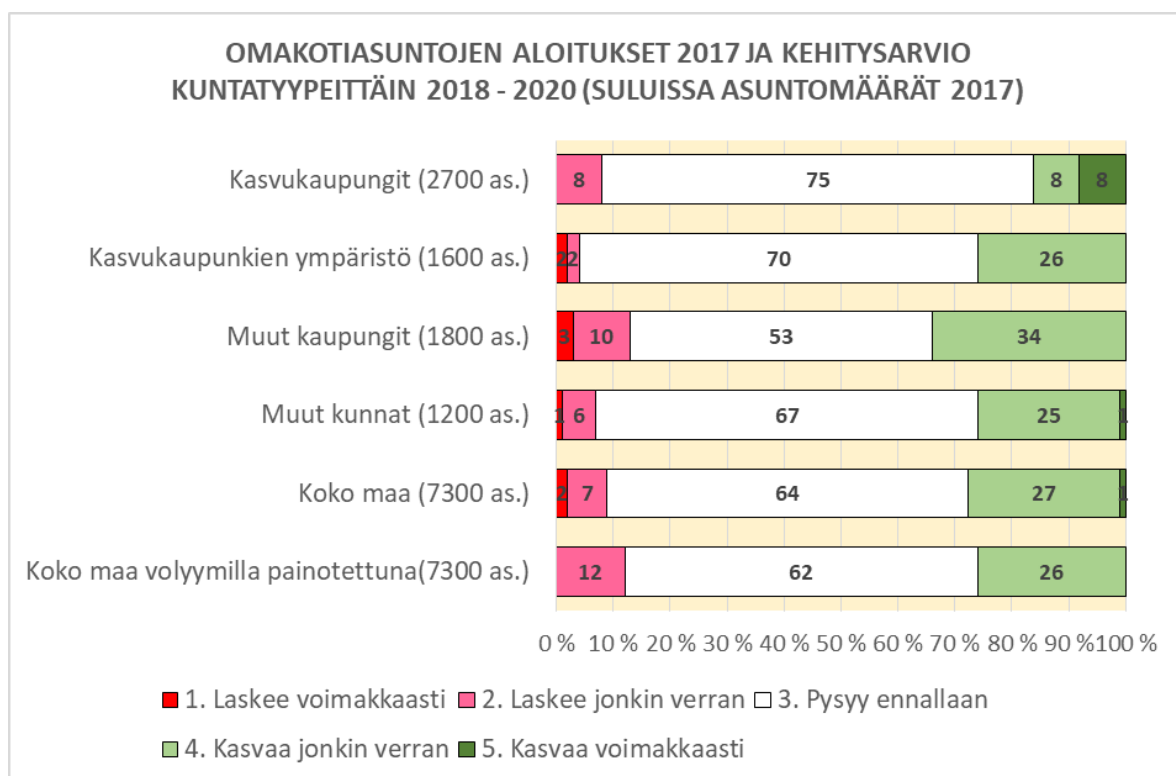
2.1 Asuntorakentamisen kehitysnäkymä

Kysymys kuului; ”Miten arvioitte asuntorakentamisen kehittyvän kunnassanne seuraavan kahden vuoden aikana viime vuoteen 2017 verrattuna?”.

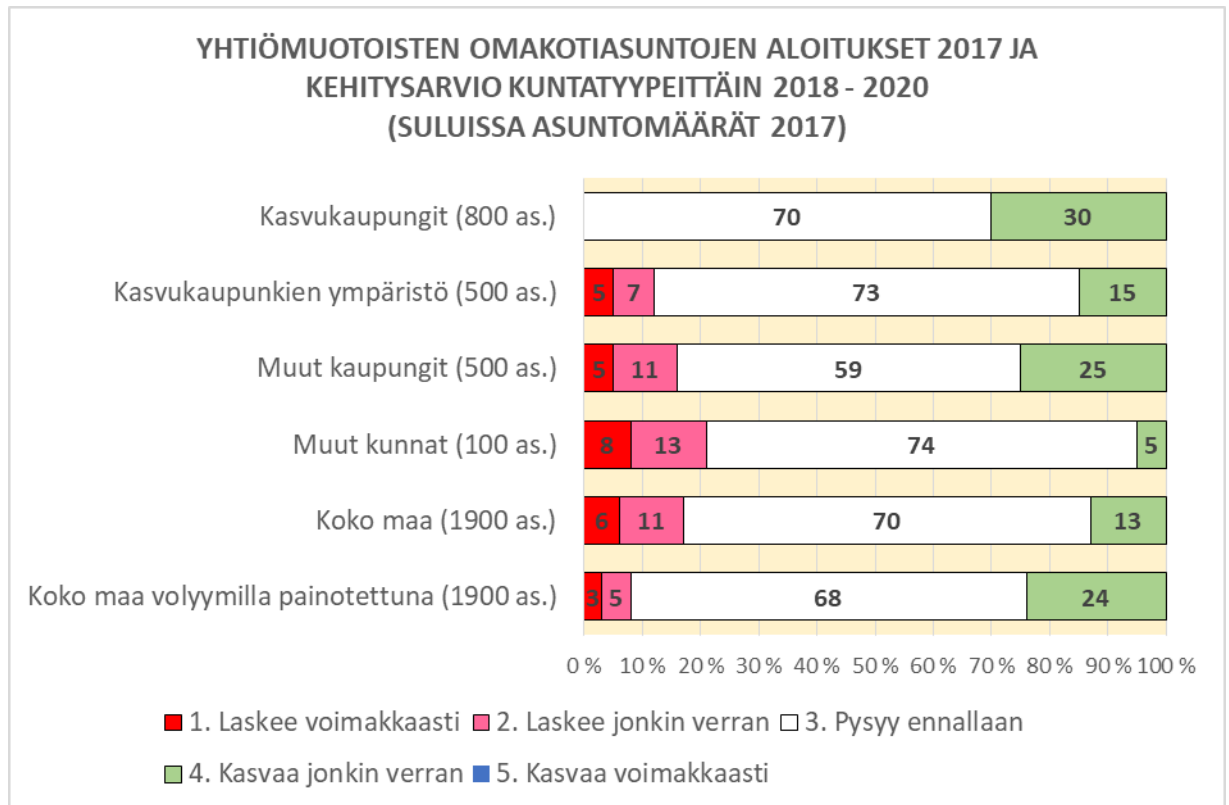
V. 2017 määrät poimittiin Tilastokeskuksen rakentamistilastosta ja kerrottiin myös vastajalle. Kehitysarviossa asteikko oli 1 = laskee voimakkaasti, 5 = kasvaa voimakkaasti.

Kasvukaupunkeja on yhteensä 12 kpl, niiden ympäristökuntia 43 kpl, muita kaupunkeja 77 kpl ja muita kuntia 161 kpl. Kuntien painoarvo koko maan rakentamisesta vaihtelee suuresti. Tästä syystä grafiikoissa valtakunnallinen kehitysarvio on laskettu myös painottamalla kuntien vastaukset niiden v. 2017 rakentamisvolyymilla.

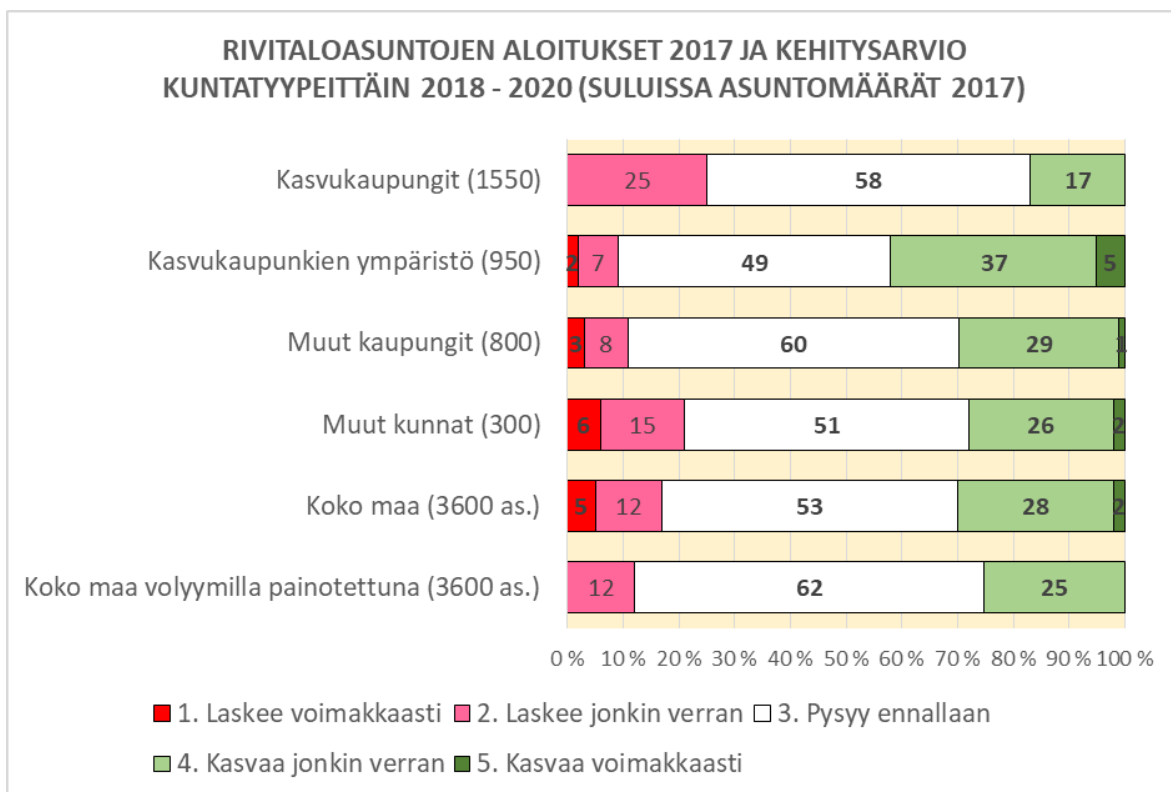
YHTEENVETO ERITYYPPISEN ASUNTORAKENTAMISEN KEHITYSARVIOISTA KUNNISSA 2018 - 2020				
	ASUNTO- ALOITUKSIA 2017	KUNTIEN KEHITYSARVIOT 2018 - 2020		
	KPL	LASKEE (1-2) %	PYSYY (3) %	KASVAA (4-5) %
OMAKOTIASUNNOT	7300	9	64	28
YHTIÖMUOTOISET OMAKOTIASUNNOT	1900	17	70	13
RIVITALOASUNNOT	3600	17	53	30
KERROSTALOASUNNOT	35200	18	52	29

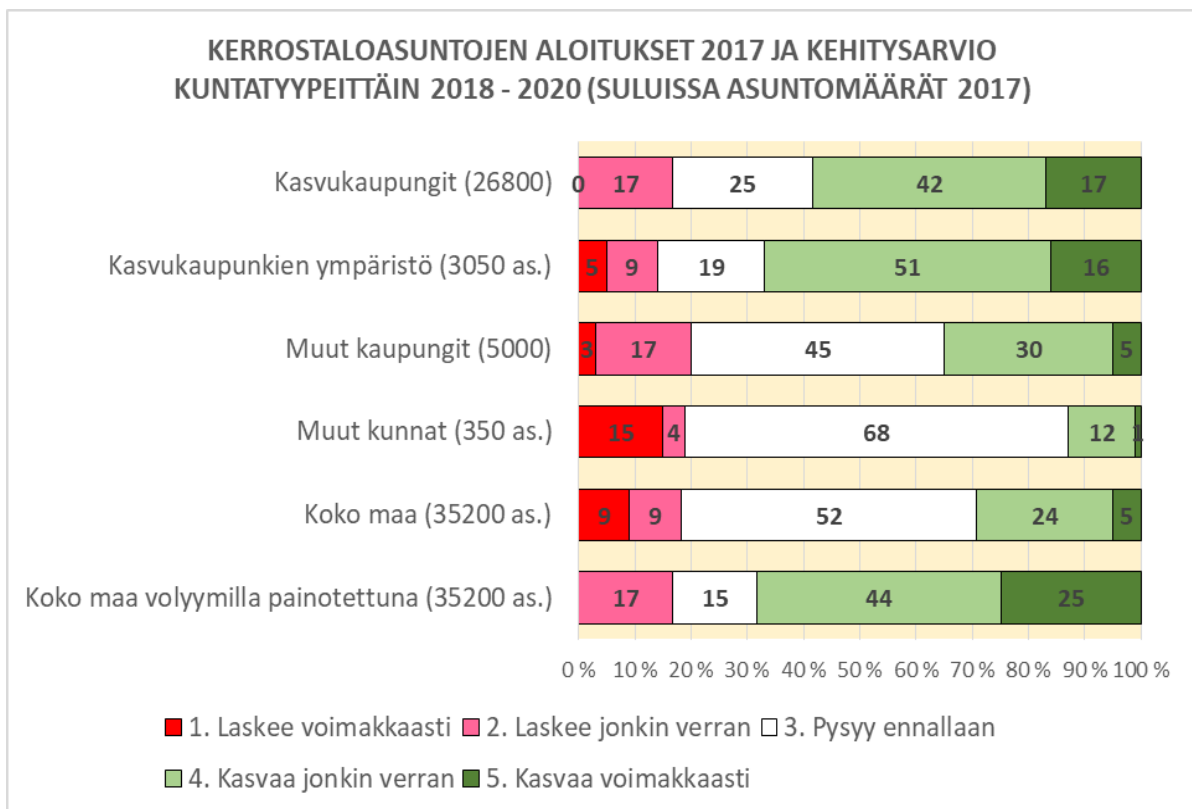
- V. 2017 aloitettiin 264 kunnassa yhteensä noin 7 300 omakotiasunnon rakentaminen. Rakennusvolyymiin suhteutettuna 26 %:ssa arvioidaan omakotirakentamisen kasvavan jonkin verran, laskua odottaa 12 %. Kasvukaupungeissa odotukset ovat muuta maata heikommat.

- V. 2017 aloitettiin yhteensä noin 1 900 yhtiömuotoisen omakotiasunnon rakentaminen. Rakennusvolyymiin suhteutettuna yhtiömuotoisen omakotirakentamisen odotetaan 24 %:ssa kasvavan jonkin verran, 8 %:ssa laskevan. Kasvuodotukset ovat korkeimmat kasvukaupungeissa.

- V. 2017 rivitalokohteita aloitettiin kaikkiaan 97 kunnassa noin 300 kpl. Rakennuksia näissä oli noin 850 kpl, asuntoja noin 3 600 kpl. Rakentamisvolyyymiin suhteutettuna kasvua odotetaan jonkin verran 25 %:ssa, laskua 12 %:ssa. Suurimmat kasvuodotukset ovat kasvukaupunkien ympäristöissä.

- V. 2017 kerrostalokohteita aloitettiin 73 kunnassa yhteensä noin 600 kpl. Rakennuksia näissä oli noin 1 050 ja asuntoja yhteensä 35 200. 29 % eli 85 kuntaa arvioi kerrostalorakentamisen kasvavan alueellaan 2018 – 2020. Rakentamisvolyyymiin suhteutettuna kerrostalorakentamiseen odotetaan voimakasta kasvua 25 %:ssa, jonkin verran kasvua 44 %:ssa. Kerrostaloasuntorakentamisen odotetaan kasvavan erityisesti kasvukaupungeissa ja niiden ympäristöissä, joissa selvä enemmistö kunnista on kasvun kannalla.

OMAKOTIRAKENTAMISESSA KASVUA 2018 – 2020 ARVIOIVAT KUNNAT:

Kasvaa voimakkaasti: Kauniainen, Pyhäjoki.

Kasvaa jonkin verran: Asikkala, Eura, Forssa, Haapavesi, Hamina, Harjavalta, Hattula, Hausjärvi, Heinola, Huittinen, Humppila, Ikaalinen, Ilmajoki, Janakkala, Joutsa, Jämsä, Kankaanpää, Karijoki, Kauhajoki, Kaustinen, Kemi, Kemijärvi, Kemiönsaari, Kokemäki, Kolari, Kontiolahti, Kruunupyö, Laihia, Laitila, Lemi, Leppävirta, Loviisa, Luumäki, Maalahti, Marttila, Masku, Mikkeli, Mustasaari, Naantali, Nokia, Orivesi, Oulu, Pelkosenniemi, Pietarsaari, Pomarkku, Pyhäntä, Pälkäne, Pöytyä, Rantasalmi, Ranua, Rautavaara, Ruovesi, Rääkkylä, Saarijärvi, Sastamala, Seinäjoki, Sievi, Siilinjärvi, Soini, Sotkamo, Sulkava, Taipalsaari, Tervo, Tornio, Tuusula, Ulvila, Urjala, Uusikaupunki, Vaasa, Vehmaa, Vesilahti, Veteli, Vihti, Virrat, Vöyri, Ylivieska, Ylöjärvi, Äänekoski.

RIVITALORAKENTAMISESSA KASVUA 2018 – 2020 ARVIOIVAT KUNNAT:

Kasvaa voimakkaasti: Alavieska, Inari, Kokemäki, Muonio, Pudasjärvi, Utajärvi.

Kasvaa jonkin verran: Alajärvi, Alavus, Enontekiö, Evijärvi, Halsua, Hartola, Hirvensalmi, Hollola, Ikaalinen, Ilmajoki, Imatra, Janakkala, Jokioinen, Jyväskylä, Jämsä, Järvenpää, Kajaani, Kaustinen, Keitele, Kirkkonummi, Kittilä, Kolari, Korsnäs, Kristiinankaupunki, Kurikka, Kustavi, Kuusamo, Lahti, Laihia, Lapinlahti, Lemi, Leppävirta, Liminka, Loimaa, Luumäki, Maalahti, Masku, Mustasaari, Muurame, Mäntsälä, Mänttä-Vilppula, Naantali, Nivala, Nokia, Orivesi, Oulainen, Paimio, Parainen, Pelkosenniemi, Perho, Pirkkala, Pomarkku, Pori, Pyhäntä, Pyhäranta, Pöytyä, Raasepori, Raisio, Rauma, Rautavaara, Rovaniemi, Ruovesi, Saarijärvi, Salla, Sastamala, Siikajoki, Siilinjärvi, Soini, Toivakka, Tornio, Tyrnävä, Ulvila, Urjala, Utsjoki, Uusikaarlepyy, Virolahti, Ylivieska, Ylöjärvi, Ypäjä.

KERROSTALORAKENTAMISESSA KASVUA 2018 – 2020 ARVIOIVAT KUNNAT:

Kasvaa voimakkaasti: Helsinki, Inari, Kotka, Kuusamo, Laitila, Lapinlahti, Lieto, Oulu, Pirkkala, Pudasjärvi, Tornio, Tuusula, Utajärvi, Vihti, Virolahti.

Kasvaa jonkin verran: Akaa, Alavus, Asikkala, Askola, Espoo, Euro, Hamina, Hartola, Heinola, Hirvensalmi, Hyvinkää, Hämeenkyrö, Hämeenlinna, Iisalmi, Ikaalinen, Inkoo, Jämsä, Kajaani, Kauniainen, Kaustinen, Kerava, Kirkkonummi, Kittilä, Kokkola, Kontiolahti, Lappeenranta, Lempäälä, Leppävirta, Liminka, Liperi, Lohja, Loimaa, Loviisa, Muhos, Mustasaari, Muurame, Mynämäki, Mänttä-Vilppula, Naantali, Nivala, Nokia, Nurmijärvi, Orivesi, Paimio, Parainen, Petäjävesi, Pihtipudas, Pyhtää, Raahe, Raasepori, Raisio, Rauma, Rusko, Saarijärvi, Salo, Sastamala, Sipoo, Sotkamo, Suonenjoki, Taivalkoski, Tampere, Tervo, Toivakka, Ulvila, Urjala, Uusikaupunki, Vantaa, Ylöjärvi, Ypäjä.

Suurimmat kunnat asuntoaloituksissa 2017 ja kasvuodotukset 2018 – 2020 (asteikko 1 = laskee voimakkaasti, 5 = kasvaa voimakkaasti)

Suurimmat kunnat omakoti-aloituksissa	Asuntoja 2017 kpl	Odotukset 18-20	Suurimmat kunnat rivitalo-aloituksissa	Asuntoja 2017 kpl	Odotukset 18-20	Suurimmat kunnat kerrostalo-aloituksissa	Asuntoja 2017 kpl	Odotukset 18-20
Espoo	629	2	Oulu	296	3	Helsinki	4629	5
Oulu	439	4	Helsinki	286	3	Vantaa	4481	4
Vantaa	433	3	Espoo	266	3	Espoo	4053	4
Helsinki	288	3	Vantaa	171	2	Oulu	2991	5
Tampere	226	3	Järvenpää	152	4	Tampere	2779	4
Jyväskylä	188	3	Tampere	148	3	Turku	2478	2
Nurmijärvi	182	3	Kuopio	132	3	Jyväskylä	1882	3
Kuopio	155	3	Kaarina	118	3	Kuopio	1120	3
Joensuu	143	3	Jyväskylä	109	4	Joensuu	722	2
Rovaniemi	127	3	Seinäjoki	106	3	Rovaniemi	707	2
Seinäjoki	118	4	Turku	104	2	Seinäjoki	656	2
Kokkola	110	2	Lempäälä	90	2	Kerava	497	4
Turku	108	3	Lahti	76	4	Vaasa	439	3
Kaarina	107	3	Rovaniemi	72	4	Pori	427	2
Järvenpää	104	3	Naantali	65	4	Kirkkonummi	334	4
Pori	100	3	Uusikaupunki	63	3	Järvenpää	325	3
Lahti	98	3	Kangasala	58	3	Nurmijärvi	323	4
Vaasa	96	4	Kokkola	58	3	Sipoo	302	4
Kempele	90	3	Pori	56	4	Lahti	285	3
Tuusula	88	4	Hämeenlinna	53	3	Riihimäki	277	2
Porvoo	82	3	Kontiolahti	53	3	Hyvinkää	253	4
Nokia	81	4	Ylöjärvi	49	4	Kokkola	223	4
Sipoo	78	3	Joensuu	45	3	Lappeenranta	166	4
Kirkkonummi	76	3	Nokia	45	4	Lempäälä	162	4
Ylöjärvi	65	4	Vihti	43	3	Pirkkala	158	5
Lempäälä	59	3	Kempele	42	3	Porvoo	152	3
Mustasaari	57	4	Vaasa	40	3	Nokia	146	4
Siilinjärvi	55	4	Lieto	38	3	Kangasala	140	2
Kontiolahti	52	4	Kirkkonummi	37	4	Hämeenlinna	139	4
Laukaa	51	3	Nurmijärvi	31	3	Kaarina	103	2
Muurame	51	3	Tuusula	31	3	Mikkeli	89	3
Kerava	48	3	Pirkkala	28	4	Valkeakoski	86	3
Mikkeli	48	4	Kruunupyy	27	3	Tornio	85	5
Kangasala	47	3	Sipoo	27	2	Imatra	82	3
Lohja	47	3	Lohja	26	2	Tuusula	79	5
Raisio	45	3	Ilmajoki	24	4	Raahe	77	4
Kouvola	44	3	Orimattila	24	2	Kempele	72	3
Lappeenranta	43	3	Nivala	22	4	Vihti	65	5
Naantali	42	4	Raisio	22	4	Kotka	58	5
Liminka	40	3	Lappeenranta	21	3	Uusikaupunki	57	4
Lieto	39	3	Siilinjärvi	20	4	Kuusamo	56	5
Pedersören kunta	39	3	Varkaus	20	3	Salo	49	4
Hyvinkää	38	3	Raahe	19	3	Lieto	46	5
Liperi	38	3	Ylivieska	17	4	Rauma	44	4
Ylivieska	37	4	Mäntsälä	16	4	Hollola	40	3
Ilmajoki	36	4	Luoto	15	3	Pietarsaari	38	3
Raahe	36	3	Hattula	14	3	Raisio	37	4
Luoto	34	3	Muhos	14	3	Kouvola	35	3
Mäntsälä	34	3	Pietarsaari	14	3	lialmi	34	4
Valkeakoski	34	3						

2.2 Puukerrostalojen rakentaminen aiemmin ja arvio 2018 ja 2020

Kysymys kuului; ”Montako puukerrostaloa kunnassanne on rakennettu 2017 tai aiemmin?”
 ”Entä arvionne puukerrostalojen rakentamisesta 2018 – 2020?”

PUUKERROSTALOJEN RAKENTAMINEN				
	TEHTY 2017 TAI AIEMMIN		TEHDÄÄN 2018 - 2020	
	KUNTIA	TEHTY PUUKERROSTALOJA	KUNTIA	TEHDÄÄN PUUKERROSTALOJA
	KPL	KPL	KPL	KPL
PUUKERROSTALOJA	33	92	73	186

- Aikaisempaan verrattuna puukerrostalorakentamisen arvioidaan tuplaantuvan 2018 – 2020.

Kunnat, joissa tehty puukerrostaloja 2017 tai aiemmin		Kunnat, joissa tehdään puukerrostaloja 2018 - 2020	
Kunta	Kpl	Kunta	Kpl
Helsinki	10	Turku	20
Turku	10	Helsinki	15
Vantaa	10	Laitila	8
Joensuu	7	Kalajoki	6
Lahti	6	Riihimäki	6
Kerava	5	Lempäälä	5
Naantali	4	Oulu	5
Pyhäjoki	4	Rauma	5
Jyväskylä	3	Rovaniemi	5
Kalajoki	3	Tampere	5
Kunnat, joissa tehty 1-2 puukerrostaloa:		Askola	4
Laihia		Uusikaupunki	4
Nakkila		Jyväskylä	3
Pori		Kauhajoki	3
Pudasjärvi		Kerava	3
Seinäjoki		Lohja	3
Sodankylä		Parainen	3
Tyrnävä		Porvoo	3
Multia		Vantaa	3
Säkylä		Kunnat, joissa tehdään 1-2 puukerrostaloa 2018-2020:	
Aura		Hyvinkää	Joensuu
Heinola		Ii	Kauniainen
Ii		Imatra	Kokemäki
Imatra		Järvenpää	Kouvola
Järvenpää		Kangasala	Kuortane
Kajaani		Kauhava	Lieto
Kannonkoski		Kaustinen	Luoto
Korsnäs		Keuruu	Maalahti
Nivala		Kirkkonummi	Mänttä-Vilppula
Pälkäne		Kokkola	Nurmes
Saarijärvi		Kuopio	Nurmijärvi
Uurainen		Laihia	Paimio
Uusikaupunki		Nokia	Pieksämäki
Ähtäri		Pori	Pirkkala
		Pudasjärvi	Pyhäntä
		Pyhäjoki	Pyhäranta
		Pöytyä	Raasepori
		Sastamala	Savonlinna
		Seinäjoki	Sotkamo
		Sipoo	Toivakka
		Ulvila	Tuusula
		Varkaus	Tyrnävä
		Ypäjä	Uurainen
		Alajärvi	Uusikaarlepyy
		Hamina	Vesilahti
		Heinola	Virrat
		Hämeenkyrö	Äänekoski

2.3 Massiivipuu-/hirsirakentaminen 2010-luvulla ja 2018 – 2020 rivitaloissa

Kysymys kuului; ”Arvioi erityisesti rivitalorakentaminen/massiivipuukurakentaminen rivitaloissa 2010 – 2017 ja 2018 – 2020 (arviot kappaleissa).

HIRSI-/MASSIIVIPUURAKENTEISIA RIVITALOJA				
	TEHTY 2010 – 2017		TULOSSA 2018 - 2020	
	KUNTIA	RAKENNUKSIA	KUNTIA	RAKENNUKSIA
HIRSI-/MASSIIVIPUURIVITALOJA	7	15	15	59

Kunnat, joissa tehty hirsi-/massiivipuuvitaloja 2010 – 2017:

Mustasaari 4 kpl, Pyhäjoki 4 kpl, Alajärvi 2 kpl, Parkano 2 kpl, Evijärvi 1 kpl, Kokkola 1 kpl, Pelkosenniemi 1 kpl.

Kunnat, joissa tehdään hirsi-/massiivipuuvitaloja 2018 – 2020:

Puolanka 4 kpl, Mustasaari 3 kpl, Veteli 3 kpl, Askola 2 kpl, Kirkkonummi 2 kpl, Lapua 2 kpl, Pelkosenniemi 2 kpl, Pyhäjoki 2 kpl, Salla 2 kpl, Utajärvi 2 kpl, Evijärvi 1 kpl, Kaskinen 1 kpl, Muurame 1 kpl, Naantali 1 kpl, Urjala 1 kpl.

3. PALVELURAKENTAMINEN KUNNISSA

3.1 Liike- ja palvelurakentamisen määrät 2017 ja mitä tehdään 2018 – 2020

Kysymys kuului; ”Miten liike- ja palvelurakentaminen kunnassanne kehittyy vv. 2018 – 2020 viime vuoteen verrattuna eli mitä kohteita kunnassa tehdään 2018 – 2020?”

Haastateltaville kerrottiin kysymyksen yhteydessä Tilastokeskuksen tieto v. 2017 rakentamismääristä kunnassa.

LIIKE- JA PALVELURAKENTAMINEN KUNNISSA 2017 JA 2018 - 2020				
	RAKENNUKSIA TEHTY KOKO MAASSA 2017 (TK)	KUNTIA, JOISSA TEHTY 2017 (TK)	TEHDÄÄN 2018 - 2020	ARVIO RAKENNUKSIA
	KPL	KUNTIA KPL	KUNTIA KPL	KPL*
LIIKERAKENNUKSET	753	154	138	700
TOIMISTORAKENNUKSET	129	58	53	100
LIIKE/TOIMISTORAKENNUKSET YHT.	882	167	149	800
HOITOALAN RAKENNUKSET	219	107	182	400
- ERITYISESTI PÄIVÄKODIT	84	53	97	150
- ERITYISESTI VANHUSPALVELURAK.	137	91	144	250
KOKOONTUMISRAKENNUKSET	172	100	59	100
OPETUSRAKENNUKSET	150	72	135	300
ERITYISESTI PERUSKOULUT	108	60	132	300
JULKISET PALVELURAKENNUKSET YHT.	541	182	234	800

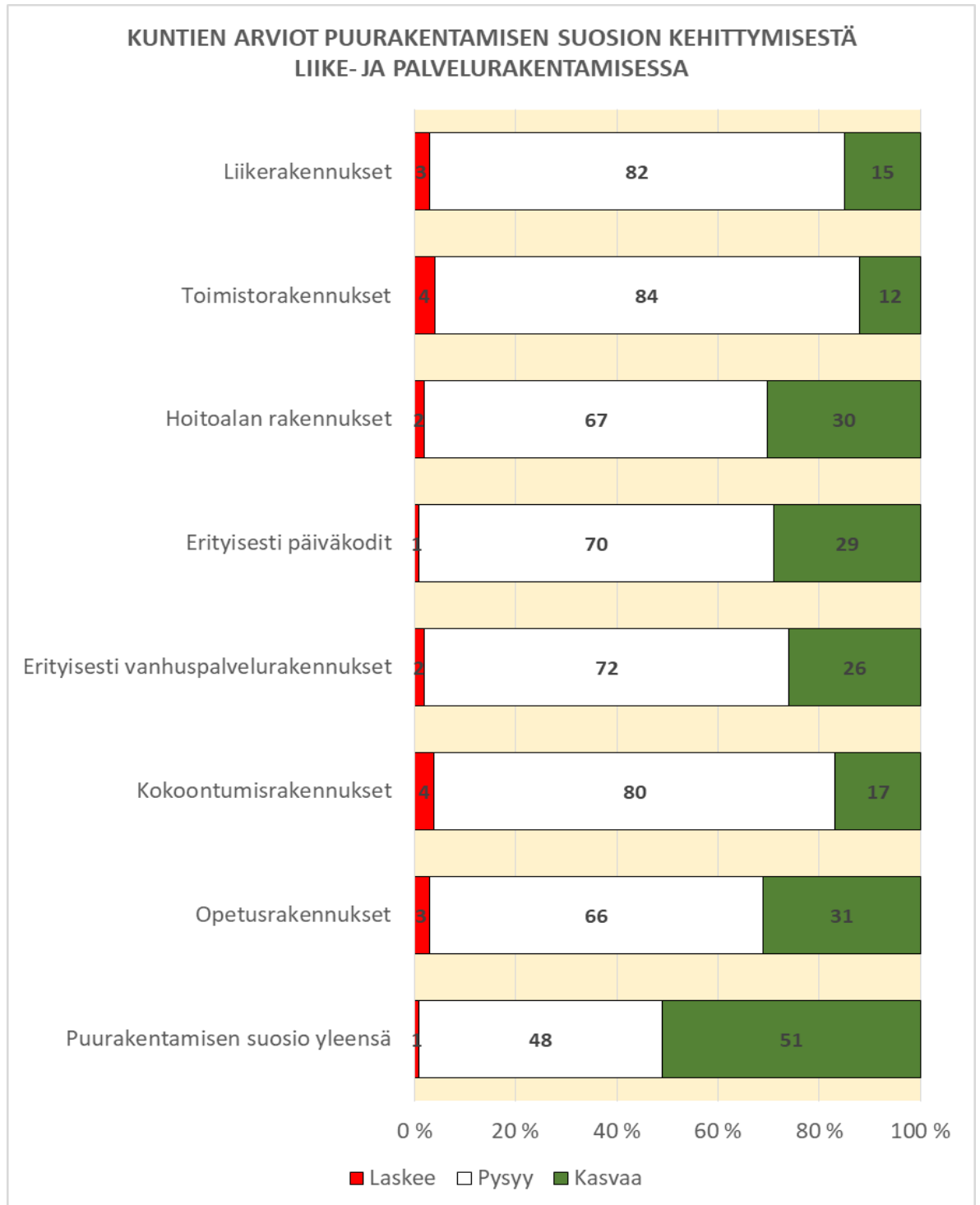
- V. 2017 julkisia palvelurakennuksia tehtiin yhteensä 541 kpl ja näitä toteutettiin 182 kunnassa. V. 2018 – 2020 julkisia palvelurakennuksia aiotaan tehdä 234 kunnassa. Kaikkiaan haastateltuja Manner-Suomen kuntia oli 293 kpl.

* Oikealla vielä arvio rakennusten määrästä perustuen v. 2017 tilastovertailuun.

3.2 Puurakentamisen suosion kehitysarvio liike- ja palvelurakentamisessa

Kysymys kuului; Miten arvioitte puurakentamisen suosion kehittyvän kunnassanne eri rakennustyypeissä 2018 – 2020 viime vuosiin verrattuna?

Vastausvaihtoehtoina olivat 1 = laskee, 2 = pysyy, 3 = kasvaa.

- Noin 30 % kunnista arvioi puurakentamisen suosion kasvavan hoito- ja opetusrakennuksissa.

ARVIOT PUURAKENTAMISEN SUOSION KEHITTYMISESTÄ KUNNITTAIN:

Puurakentaminen kasvaa:

Alajärvi, Askola, Aura, Espoo, Eurajoki, Evijärvi, Haapajärvi, Haapavesi, Hamina, Hausjärvi, Heinävesi, Hyvinkää, Hämeenkyrö, Ii, Iisalmi, Ikaalinen, Ilmajoki, Ilomantsi, Imatra, Inari, Inkoo, Isojoki, Joroinen, Juuka, Juupajoki, Jyväskylä, Jämijärvi, Jämsä, Kajaani, Kangasala, Kankaanpää, Kannonkoski, Karijoki, Karstula, Kauniainen, Keitele, Kemi, Kemijärvi, Keuruu, Kirkkonummi, Kokemäki, Kokkola, Konnevesi, Kontiolahti, Kotka, Kouvola, Kristiinankaupunki, Kuhmo, Kuopio, Kuortane, Kurikka, Kuusamo, Kärkölä, Laihia, Laitila, Lapinjärvi, Lapinlahti, Lemi, Lempäälä, Leppävirta, Lestijärvi, Lieto, Lohja, Loviisa, Maalahti, Masku, Merikarvia, Miehikkälä, Muhos, Mustasaari, Muurame, Mänttä-Vilppula, Mäntyharju, Naantali, Nokia, Nurmes, Nurmijärvi, Närpiö, Orimattila, Oripää, Orivesi, Oulu, Paimio, Parainen, Parikkala, Pedersören kunta, Pelkosenniemi, Pertunmaa, Peltäjävesi, Pihtipudas, Pirkkala, Pori, Porvoo, Pudasjärvi, Punkalaidun, Puolanka, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Pyhäranta, Raahe, Raasepori, Rauma, Rautavaara, Riihimäki, Ristijärvi, Rovaniemi, Ruovesi, Saarijärvi, Salla, Sastamala, Savitaipale, Savonlinna, Seinäjoki, Siikalatva, Siilinjärvi, Sipoo, Sotkamo, Taipalkoski, Tammela, Tampere, Tervo, Tervola, Toholampi, Toivakka, Turku, Tuusula, Tyrnävä, Ulvila, Urjala, Utajärvi, Uusikaupunki, Vaasa, Valtimo, Vantaa, Varkaus, Vehmaa, Vesanto, Vesilahti, Veteli, Vihti, Viitasaari, Virolahti, Virrat, Ypäjä, Ähtäri, Äänekoski.

Puurakentaminen pysyy:

Akaa, Alavieska, Alavus, Asikkala, Enonkoski, Enontekiö, Eura, Forssa, Hailuoto, Halsua, Hanka-salmi, Hanko, Harjavalta, Hartola, Hattula, Heinola, Helsinki, Hirvensalmi, Hollola, Huittinen, Humppila, Hyrynsalmi, Hämeenlinna, Iitti, Isokyrö, Janakkala, Joensuu, Jokioinen, Joutsa, Juva, Järvenpää, Kaarina, Kaavi, Kalajoki, Kangasniemi, Kannus, Karkkila, Karvia, Kaskinen, Kauhajoki, Kauhava, Kaustinen, Keminmaa, Kemiönsaari, Kempele, Kerava, Kihniö, Kinnula, Kitee, Kittilä, Kiuruvesi, Kivijärvi, Kolari, Korsnäs, Kruunupyy, Kuhmoinen, Kustavi, Kyyjärvi, Kärsämäki, Lahti, Lappajärvi, Lappeenranta, Laukaa, Liminka, Liperi, Loimaa, Loppi, Luhanka, Lumijoki, Luoto, Luumäki, Marttila, Merijärvi, Mikkeli, Multia, Muonio, Mynämäki, Mäntsälä, Nakkila, Nivala, Nousiainen, Oulainen, Outokumpu, Padasjoki, Paltamo, Parkano, Pello, Perho, Pieksämäki, Pielavesi, Pietarsaari, Polvijärvi, Pomarkku, Posio, Puumala, Pyhtää, Pyhäjoki, Pälkäne, Pöytyä, Raisio, Rantasalmi, Ranua, Rautjärvi, Reisjärvi, Ruokolahti, Rusko, Rääkkylä, Salo, Sauvo, Savukoski, Sievi, Siikainen, Siikajoki, Simo, Sodankylä, Soini, Somero, Sonkajärvi, Sulkava, Suomussalmi, Suonenjoki, Sysmä, Säkylä, Taipalsaari, Taivassalo, Teuva, Tohmajärvi, Tornio, Tuusniemi, Utsjoki, Uurainen, Uusikaarlepyy, Vaala, Valkeakoski, Vieremä, Vimpeli, Vöyri, Ylitornio, Ylivieska, Ylöjärvi.

Puurakentaminen laskee:

Lapua, Rautalampi, Siuntio.

3.3 Hirsi- ja massiivipuुरakentamisen määrät 2010 – 2017 ja 2018 – 2020

Kysymys kuului; ”Arvioi erityisesti hirsirakentaminen/massiivipuुरakentaminen 2010 – 2017 ja 2018 ja 2020 (arviot kappaleissa)”

HIRSI-/MASSIIVIPUURAKENTEISIA 2010 – 2017 JA 2018 - 2020				
	TEHTY 2010 - 2017		TULOSSA 2018 - 2020	
	KUNTIA	RAKENNUKSIA	KUNTIA	RAKENNUKSIA
VANHUSPALVELU/MUITA HOITOALAN RAK.	3	5	14	14
PÄIVÄKOTIRAKENNUKSIA	13	15	30	31
KOULUJA	6	6	31	33
MUITA PALVELURAKENNUKSIA*	3	3	8	8
YHTEENSÄ	20	29	68	86

*Muita = liikuntahalli (2 kpl), hotelli, jäähalli, kirjasto, kulttuurikeskus, majoitustila, muunneltava palvelurakennus, seurakuntakoti, yhtenäiskoulu/monitoimitalo sekä uimahalli/monitoimihalli.

hirsi-/massiivipuुरakenteisia palvelurakennuksia oli 2010 – 2017 tehty 20 kunnassa yhteensä 29 kpl. Tulossa vuosina 2018 – 2020 on yhteensä 86 rakennusta 68 kunnassa.

KUNNAT, JOISSA 2010 – 2017 TEHTY HIRSI-/MASSIIVIPUURAKENTEISIA:

Vanhustenpalvelurakennuksia/muita hoitoalan rakennuksia

Nurmes (2 kpl), Pudasjärvi (2 kpl), Ruovesi.

Hirsi-/massiivipuुरakenteisia kouluja

Evijärvi, Iisalmi, Ikaalinen, Laukaa, Lumijoki, Pudasjärvi.

Hirsi-/massiivipuुरakenteisia päiväkotirakennuksia

Kolari (2 kpl), Lahti (2 kpl), Aura, Kuhmoinen, Laukaa, Lieto, Mäntyharju, Nurmes, Pudasjärvi, Pyhäjärvi, Vantaa, Viitasaari, Virrat.

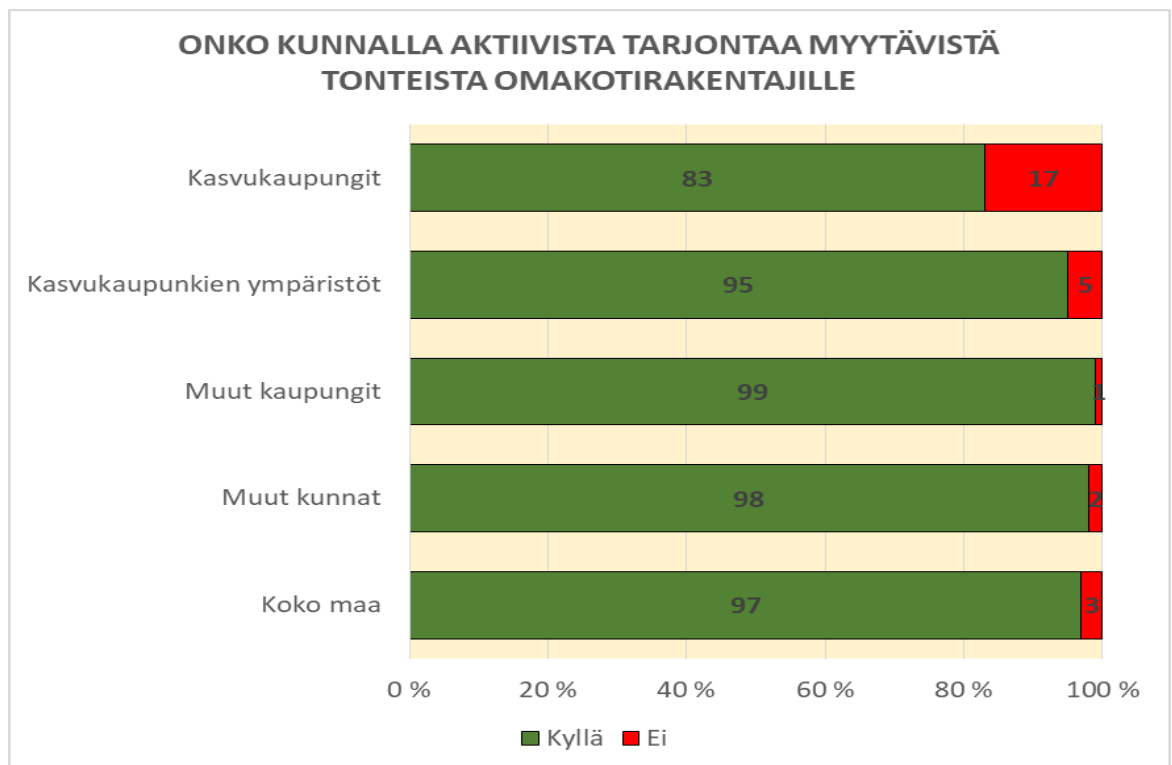
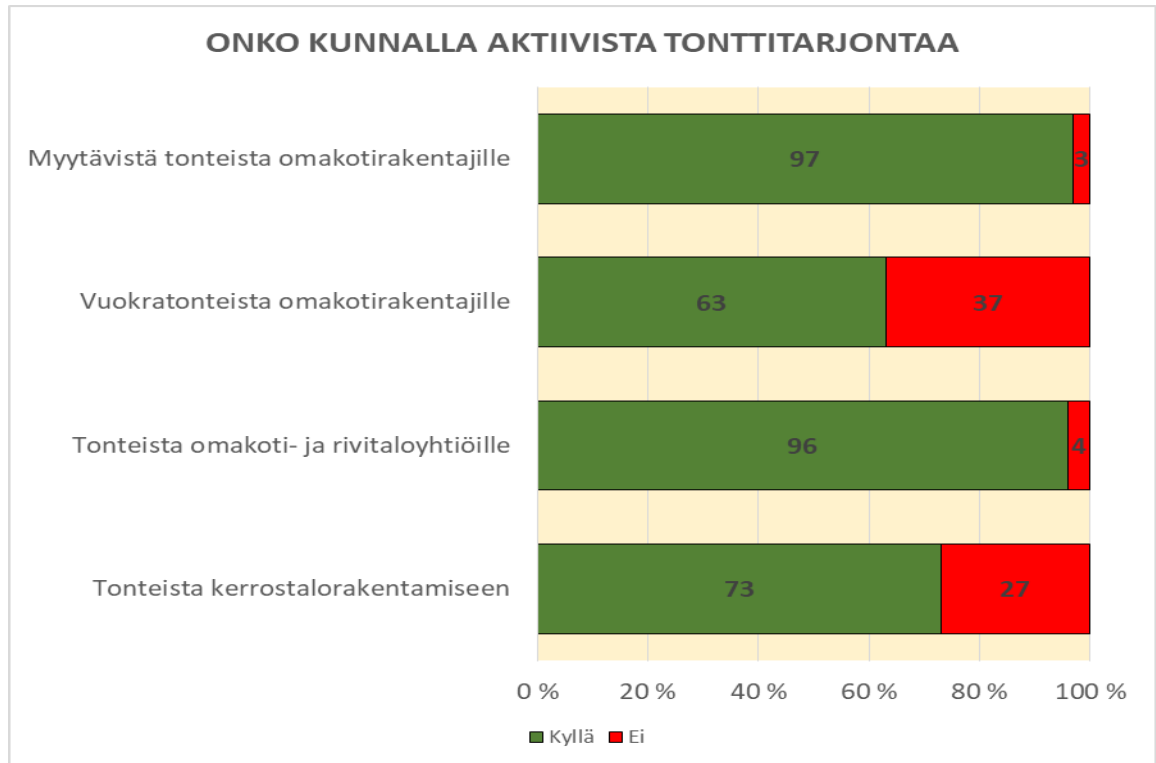
Hirsi-/massiivipuुरakenteisia muita palvelurakennuksia

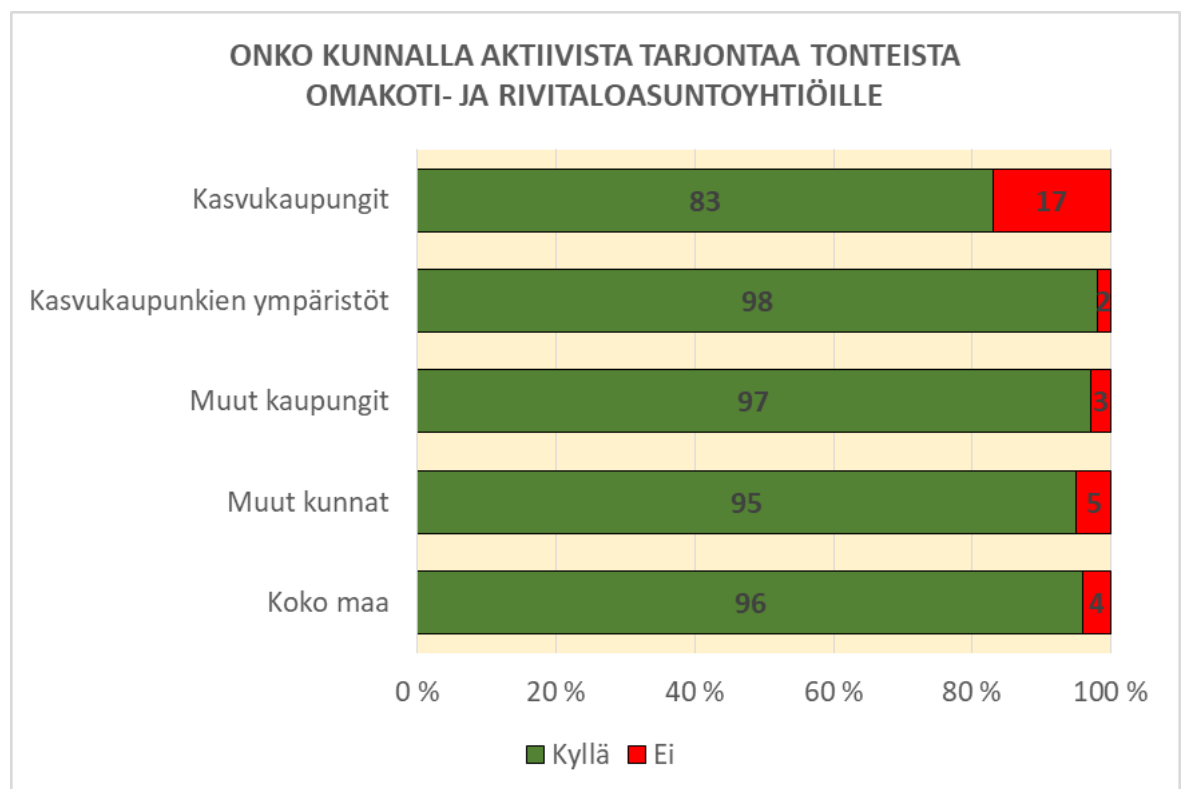
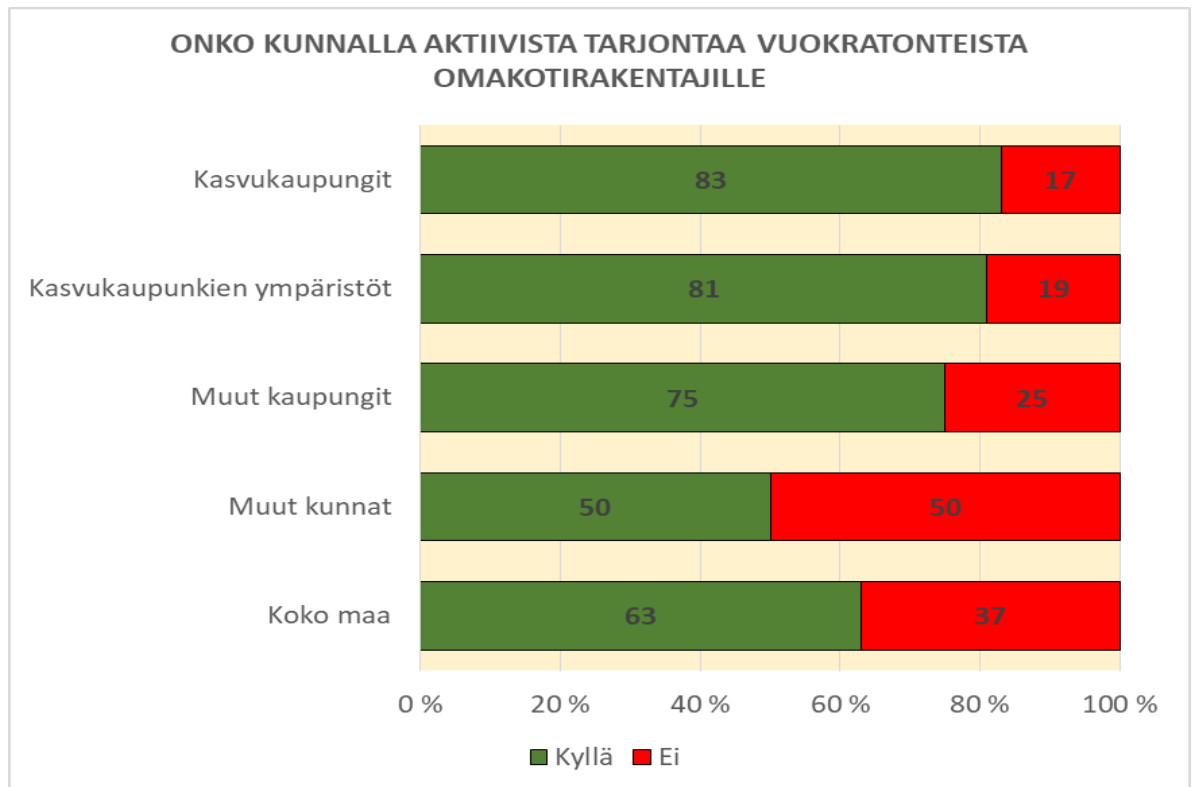
Imatra (hotelli), Liminka (liikuntahalli), Ruovesi (seurakuntakoti).

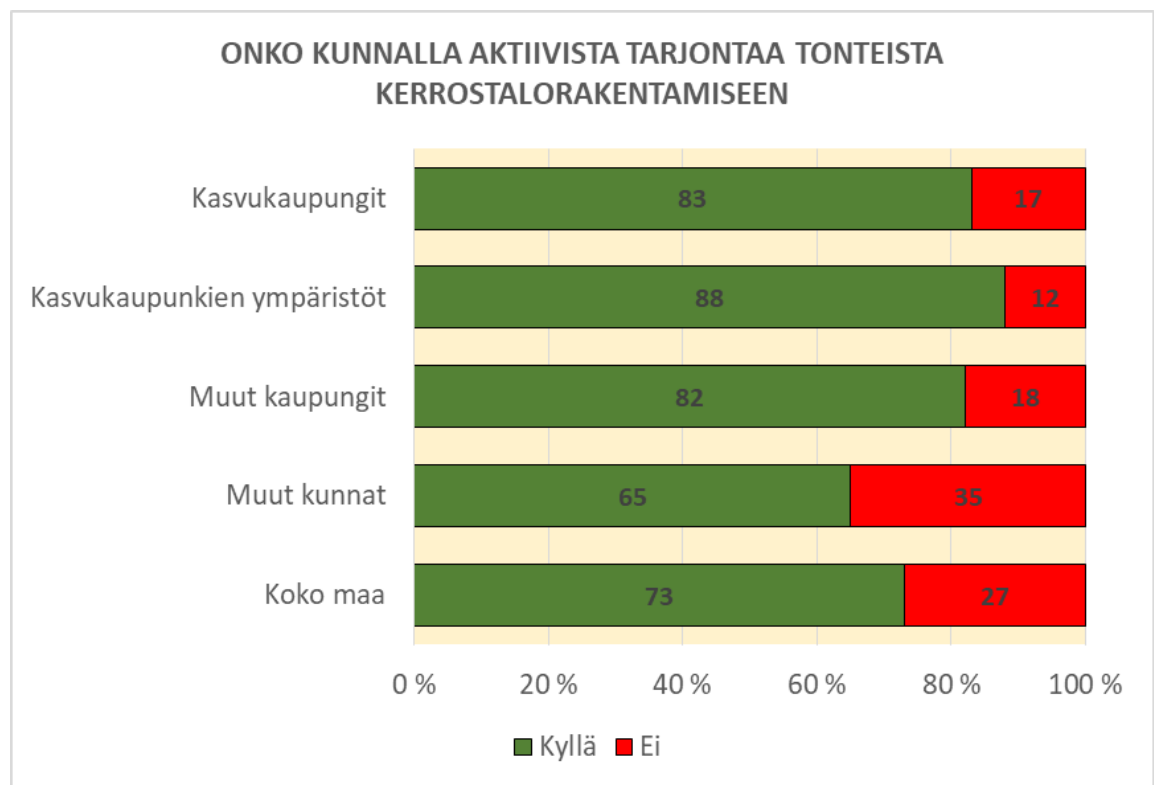
4. TONTTITARJONTA

4.1 Kunnan tonttitarjonnan aktiivisuus

Kysymys kuului; ”Onko kunnalla aktiivista tonttitarjontaa ryhmille... ?

4.2 Paljonko kunta luovutti 2017 ja luovuttaa 2018 – 2019 tontteja

Kysymys kuului; ”Paljonko kunta luovutti v. 2017 ja paljonko luovuttaa 2018 ja 2019 tontteja?”

OSTOTONTTIEN LUOVUTUKSET OMAKOTI- TAI PARITALOILLE					
	KUNTIA KOKONAIS.	TONTTILUOVUTUKSET 2017		TONTTILUOVUTUKSET 2018-2019	
		LUOVUTTAJIEN LKM	LUOVUTETTUJA TONTTEJA KPL	LUOVUTTAJIEN LKM	TONTTEJA KPL
KASVUKAUPUNGIT	12	10	300	10	500
KASVUKAUPUNKI-YMPÄRISTÖT	43	42	400	40	900
MUUT KAUPUNGIT	77	68	690	72	1500
MUUT KUNNAT	161	114	580	140	1400
KOKO MAA YHTEENSÄ	293	234	2090	262	4400

VUOKRATONTTIEN LUOVUTUKSET OMAKOTI- TAI PARITALOILLE					
	KUNTIA KOKONAIS.	TONTTILUOVUTUKSET 2017		TONTTILUOVUTUKSET 2018-2019	
		LUOVUTTAJIEN LKM	LUOVUTETTUJA TONTTEJA KPL	LUOVUTTAJIEN LKM	TONTTEJA KPL
KASVUKAUPUNGIT	12	11	350	9	580
KASVUKAUPUNKI-YMPÄRISTÖT	43	27	270	27	510
MUUT KAUPUNGIT	77	40	560	47	1180
MUUT KUNNAT	161	21	120	36	290
KOKO MAA YHTEENSÄ	293	99	1300	119	2560
OK/PT OSTO- JA VUOKRATONTIT YHT.	293	242	3390	277	6960

TONTTEJA RIVITALOASUNNOILLE					
	KUNTIA KOKONAIS.	TONTTILUOVUTUKSET 2017		TONTTILUOVUTUKSET 2018-2019	
		LUOVUTTAJIEN LKM	LUOVUTETTUJA TONTTEJA KPL	LUOVUTTAJIEN LKM	TONTTEJA KPL
KASVUKAUPUNGIT	12	8	80	8	130
KASVUKAUPUNKI-YMPÄRISTÖT	43	26	50	33	160
MUUT KAUPUNGIT	77	32	130	58	280
MUUT KUNNAT	161	37	80	73	210
KOKO MAA YHTEENSÄ	293	103	340	172	780

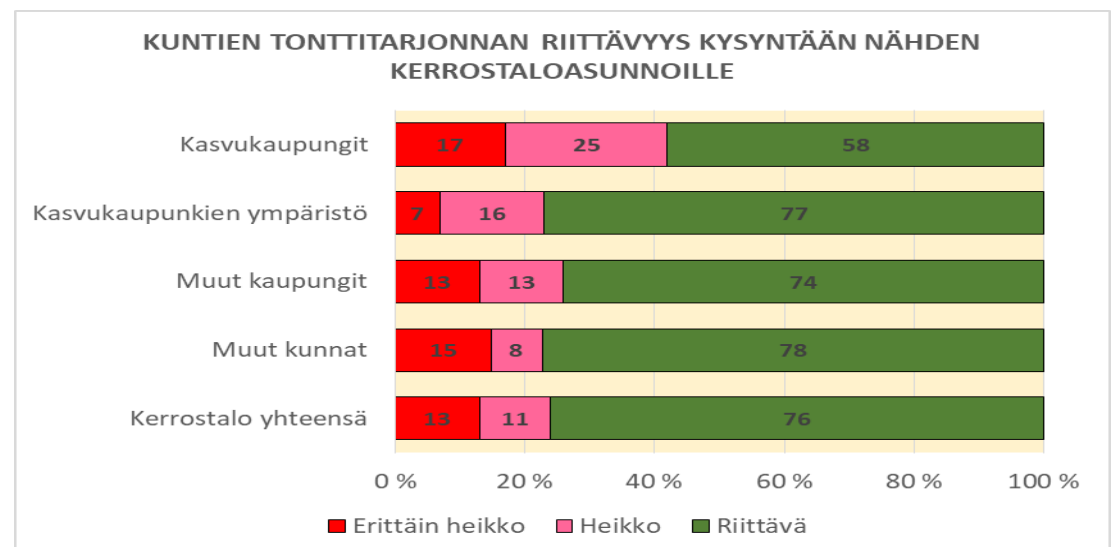
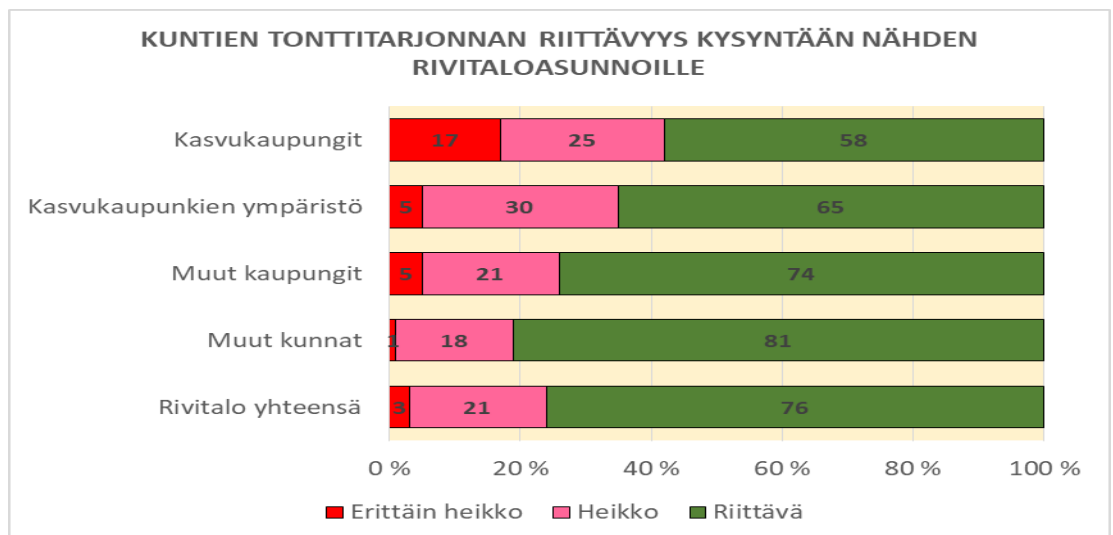
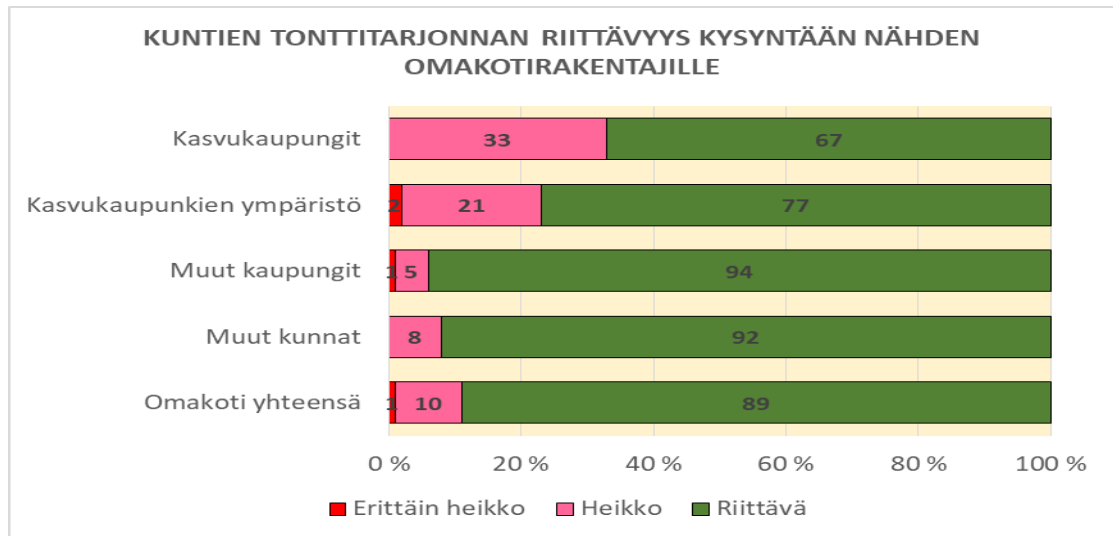
TONTTEJA KERROSTALOASUNNOILLE					
	KUNTIA KOKONAIS.	TONTTILUOVUTUKSET 2017		TONTTILUOVUTUKSET 2018-2019	
		LUOVUTTAJIEN LKM	LUOVUTETTUJA TONTTEJA KPL	LUOVUTTAJIEN LKM	TONTTEJA KPL
KASVUKAUPUNGIT	12	12	190	11	310
KASVUKAUPUNKI-YMPÄRISTÖT	43	13	40	30	120
MUUT KAUPUNGIT	77	32	70	43	160
MUUT KUNNAT	161	9	10	28	50
KOKO MAA YHTEENSÄ	293	66	310	112	640

YHTEENVETO KUNTIEN AKTIIVISESTA TONTTITARJONNASTA				
	2017		2018 - 2020	
	KUNTIA	TONTTEJA	KUNTIA	TONTTEJA
	KPL	KPL	KPL	KPL
TONTTEJA OMAKOTIRAKENTAJILLE	242	3390	277	6960
- OSTOTONTTEJA OMAKOTIRAKENTAJILLE	234	2090	262	4400
- VUOKRATONTTEJA OMAKOTIRAKENTAJILLE	99	1300	119	2560
TONTTEJA RIVITALOASUNNOILLE	103	340	172	780
TONTTEJA KERROSTALOASUNNOILLE	66	310	112	640

Tonttitarjonnan riittävyys

Kysymys kuului; ”Onko kunnan tonttitarjonta kysyntään nähden riittävä?”
Asteikkona 1 = erittäin heikko, 2 = heikko, 3 = riittävä

SUURIMMAT OMAKOTI-/PARITALOTONTTILUOVUTTAJAT 2017			
Kunta	Ostotontit omakoti- tai paritalorakentajille	Vuokratontit omakoti- tai paritalorakentajille	Yhteensä 2017
Oulu	65	65	130
Tampere	50	50	100
Porvoo	45	45	90
Joensuu	41	42	83
Rovaniemi	40	40	80
Seinäjoki	70	10	80
Jyväskylä	38	39	77
Lahti	38	37	75
Espoo	9	52	61
Kuopio	30	30	60
Lappeenranta	28	27	55
Kerava	20	30	50
Nurmijärvi	17	33	50
Pori	25	25	50
Vaasa	10	38	48
Kokkola	23	23	46
Luoto	20	25	45
Kaarina	40	3	43
Kempele	40	0	40
Nokia	10	30	40
Rauma	20	20	40
Turku	20	20	40
Raahe	5	30	35
Siilinjärvi	25	10	35
Uusikaupunki	15	20	35
Ylivieska	35	0	35
Vantaa	33	0	33
Ii	18	13	31
Kontiolahti	15	15	30
Kristiinankaupunki	10	20	30
Lieto	15	15	30
Naantali	15	15	30
Valkeakoski	15	15	30
Kouvola	0	28	28
Ilmajoki	27	0	27
Liminka	20	7	27
Helsinki	0	25	25
Janakkala	25	0	25
Mikkeli	5	20	25
Mustasaari	25	0	25
Muurame	25	0	25
Mäntsälä	20	5	25
Närpiö	20	5	25
Rusko	20	5	25
Hyvinkää	12	12	24
Pietarsaari	5	18	23
Ylöjärvi	11	11	22
Hausjärvi	18	2	20
Hollola	20	0	20
Hämeenlinna	10	10	20
Järvenpää	20	0	20
Kajaani	10	10	20
Kangasala	6	14	20
Laukaa	10	10	20
Muhos	5	15	20
Raisio	10	10	20
Sipoo	15	5	20
Sodankylä	10	10	20
Tornio	10	10	20
Tyrnävä	10	10	20
Yhteensä	1263	1079	2348
Muut yhteensä	778	215	987
Koko maa yhteensä	2041	1294	3335

SUURIMMAT OMAKOTI-/PARITALOTONTTILUOVUTTAJAT 2018 - 2019			
Kunta	Ostotontit omakoti- tai paritalorakentajille	Vuokratontit omakoti- tai paritalorakentajille	Yhteensä 2018 - 2019
Oulu	130	130	260
Seinäjoke	200	30	230
Porvoo	90	90	180
Joensuu	83	83	166
Rovaniemi	80	80	160
Jyväskylä	76	78	154
Lahti	75	75	150
Espoo	18	104	122
Kuopio	60	60	120
Lappeenranta	55	55	110
Pori	50	50	100
Vaasa	20	76	96
Kokkola	45	45	90
Kouvola	0	90	90
Kaarina	80	3	83
Kempele	80	0	80
Kerava	40	40	80
Nokia	20	60	80
Rauma	40	40	80
Siihnijärvi	60	20	80
Turku	40	40	80
Ylivieska	80	0	80
Salo	38	37	75
Raahe	10	60	70
Uusikaupunki	30	40	70
Vantaa	66	0	66
Ii	36	26	62
Kristiinankaupunki	20	40	60
Lieto	30	30	60
Pälkäne	60	0	60
Valkeakoski	30	30	60
Nurmijärvi	19	37	56
Liminka	40	15	55
Mustasaari	54	0	54
Paimio	26	26	52
Sodankylä	26	26	52
Helsinki	0	50	50
Ilmajoki	50	0	50
Janakkala	50	0	50
Järvenpää	50	0	50
Kontiolahti	25	25	50
Mikkeli	10	40	50
Muurame	50	0	50
Naantali	25	25	50
Närpiö	40	10	50
Mäntsälä	40	6	46
Pietarsaari	10	36	46
Laihia	45	0	45
Tornio	23	22	45
Ylöjärvi	22	22	44
Kotka	5	36	41
Akaa	25	15	40
Hollola	40	0	40
Hyvinkää	20	20	40
Hämeenlinna	20	20	40
Kangasala	12	28	40
Laukaa	20	20	40
Muhos	10	30	40
Raisio	20	20	40
Riihimäki	20	20	40
Rusko	40	0	40
Sipoo	30	10	40
Vihti	20	20	40
Hattula	22	15	37
Tuusula	18	18	36
Lohja	30	5	35
Askola	15	15	30
Lapua	15	15	30
Loimaa	30	0	30
Masku	30	0	30
Pedersören kunta	15	15	30
Pirkkala	15	15	30
Simo	20	10	30
Tyrnävä	15	15	30
Yhteensä	2854	2214	5064
Muut yhteensä	1543	342	1885
Koko maa yhteensä	4397	2556	6953

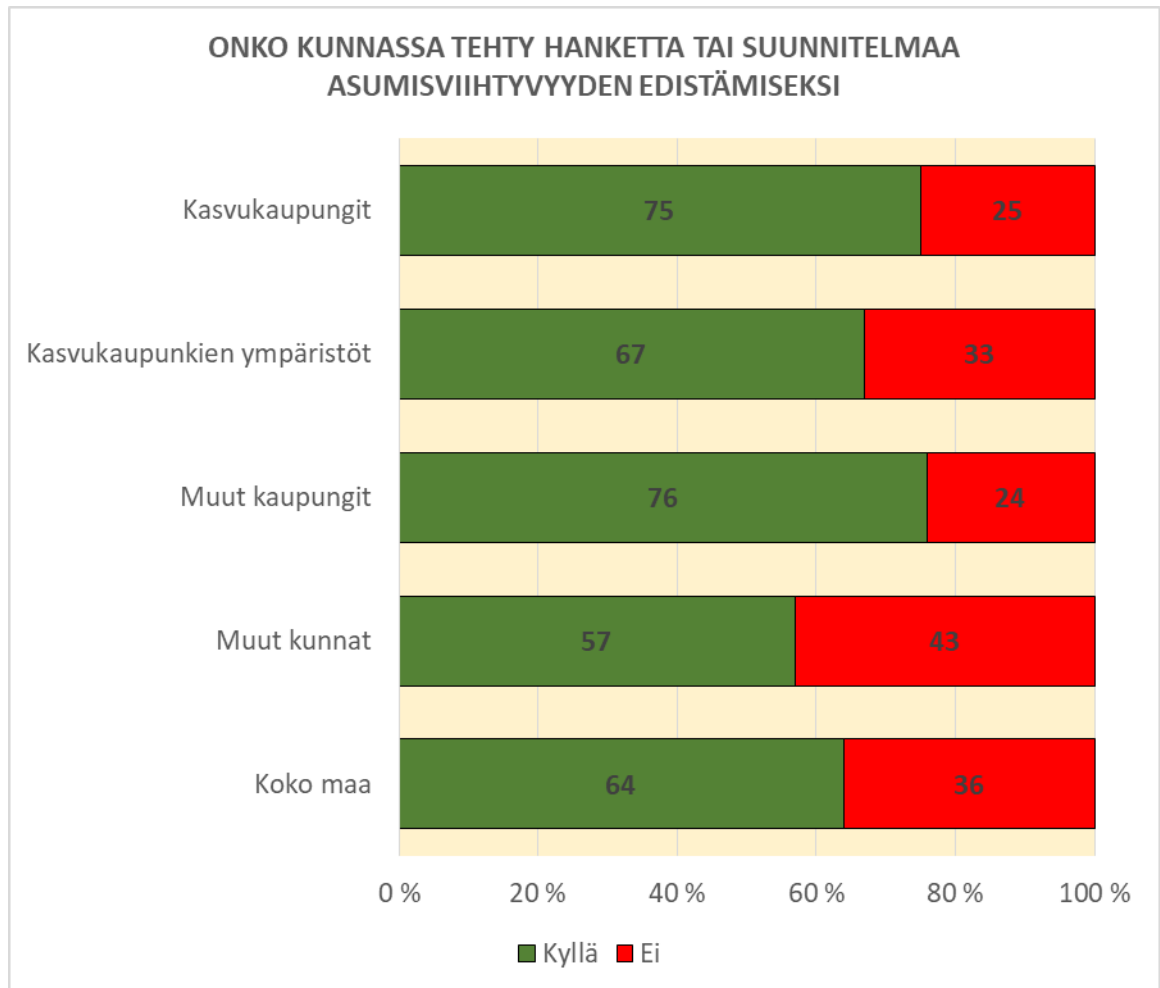
SUURIMMAT RIVITALOTONTTILUOVUTTAJAT 2017 JA 2018 - 2019		
Kunta	RIVITALOTONTIT 2017	RIVITALOTONTIT 2018 - 2019
Lahti	20	40
Pori	20	20
Jyväskylä	10	20
Kuopio	10	20
Turku	10	20
Vantaa	8	16
Ylöjärvi	11	13
Joensuu	7	14
Vaasa	7	14
Kokkola	10	10
Mustasaari	6	14
Ylivieska	5	14
Uusikaupunki	4	14
Kaarina	5	12
Ilmajoki	5	10
Kempele	5	10
Lappeenranta	5	10
Rovaniemi	5	10
Seinäjoki	5	10
Tampere	15	0
Tuusula	4	11
Pedersören kunta	4	8
Raahe	4	8
Tyrnävä	4	8
Nokia	2	9
Uusikaarlepyy	4	7
Askola	0	10
Hämeenlinna	4	6
Kerava	0	10
Maalahti	0	10
Parainen	2	8
Pirkkala	2	8
Helsinki	3	6
Järvenpää	3	6
Kurikka	3	6
Kuusamo	3	6
Laihia	3	6
Luoto	3	6
Närpiö	3	6
Pietarsaari	3	6
Porvoo	3	6
Puolanka	3	6
Pälkäne	3	6
Ähtäri	3	6
Espoo	0	8
Janakkala	4	4
Kangasala	2	6
Kontiolahti	0	8
Lapua	3	5
Yhteensä	248	497
Muut kunnat	97	282
Koko maa yhteensä	345	779

SUURIMMAT KERROSTALOTONTTILUOVUTTAJAT 2017 JA 2018 - 2019		
Kunta	KERROSTALOTONTTEJA 2018	KERROSTALOTONTTEJA 2018 - 2019
Helsinki	60	120
Oulu	28	60
Vantaa	20	40
Espoo	13	26
Jyväskylä	10	20
Kuopio	10	20
Sipoo	8	20
Joensuu	7	16
Vaasa	7	14
Porvoo	6	14
Hyvinkää	8	10
Lahti	5	10
Tampere	15	0
Turku	5	10
Pirkkala	4	10
Rauma	3	11
Nurmijärvi	4	8
Hämeenlinna	3	8
Järvenpää	2	9
Liperi	2	8
Kuusamo	3	6
Pori	5	4
Siilinjärvi	3	6
Kaarina	0	8
Raahe	3	5
Imatra	3	4
Lieto	3	4
Riihimäki	6	1
Tornio	2	5
Uusikaupunki	7	0
Lohja	1	5
Närpiö	2	4
Parkano	2	4
Pudasjärvi	2	4
Rovaniemi	2	4
Valkeakoski	2	4
Kokkola	2	3
Paimio	0	5
Äänekoski	3	2
Iisalmi	2	2
Kirkkonummi	0	4
Masku	2	2
Mikkeli	2	2
Mustasaari	1	3
Ylöjärvi	2	2
Yhteensä	280	527
Muut kunnat	26	111
Koko maa yhteensä	306	638

5. ARVIOT KUNNAN TEKEMISISTÄ

5.1 Onko kunnassa tehty jotain erityistä asumisviihtyvyyden edistämiseksi

Kysymys kuului; ”Onko kunnassa tehty jotain merkittävää hanketta tai suunnitelmaa erityisesti asumisviihtyvyyden edistämiseksi?”. Jos oli, kysyttiin vielä ”mitä?”.

Mitä merkittäviä hankkeita tai suunnitelmia kunnissa on tehty erityisesti asumisviihtyvyyden edistämiseksi (yhteensä 185 kuntaa)

Liikuntapaikat/-reitit, virkistys-/ulkoilualueet (31 kpl)
 Keskustan kehittäminen (29 kpl)
 Puisto-/viherrakentaminen (25 kpl)
 Kaavoitus (17 kpl)
 Ympäristön/maiseman kohennusta/rakentamista (15 kpl)
 Liikennejärjestelyt/-hankkeet (9 kpl)
 Kunta/kaupunkistrategia (10 kpl)
 Kaavoitus rantarakentamiseen (8 kpl)
 Yleisten paikkojen tason kohotusta (4 kpl)
 Leikkipaikkojen kunnostus/rakentaminen (3 kpl)
 Palvelurakennusten rakentaminen/peruskorjaus (3 kpl)
 Torialueen uudistus (3 kpl)
 Kevyenliikenteen järjestelyt (2 kpl)
 Kadut (2 kpl)
 Asumisohjelma (2 kpl)
 Julkiset palvelut (2 kpl)
 Uusi koulu (2 kpl)

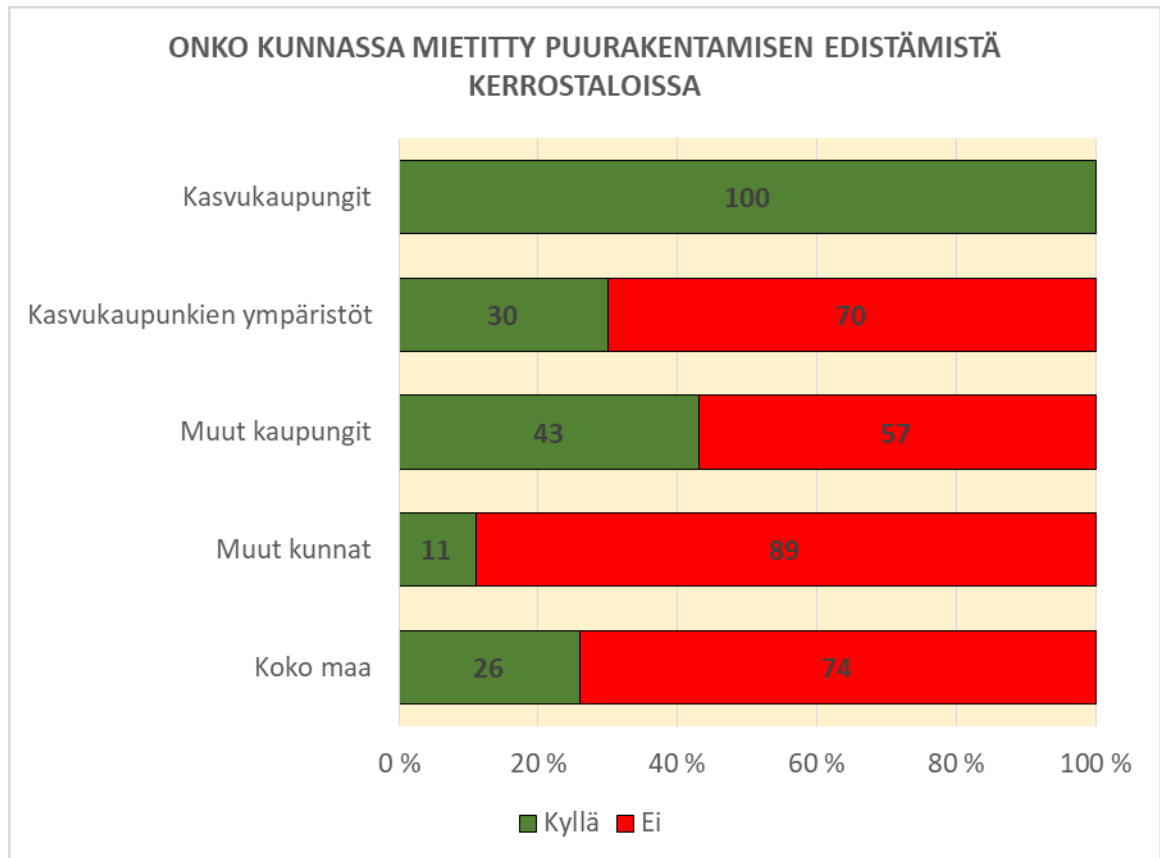
- Aina päätöksenteossa huomioidaan
- Aina suunnittelussa yksi seikoista joka huomioidaan
- Aluekehittämishankkeita
- Apoli (Arkkitehtuuripoliittinen) -ohjelma
- Arkkitehtuurisia tasonnostoja
- Asia huomioitu yleisesti kaikessa
- Asukaskyselyjä
- Asumisystävällinen kunta -hanke
- Asuttopoliittinen teemavuosi meneillään
- Autopaikkainormien tarkistukset/lievennykset, lähiympäristöön painoitetaan huomiota kaavoittaessa/myönnettäessä rakennuslupia
- Eksoten kanssa menossa Täydentäen Toimivaa (Täytyy) -projekti
- Erinäisiä alueiden kehittämis-/parantamishankkeita
- Haettu ja saatu leader-rahoitusta kirkonkylän raitin elävöittämiseksi (hanke käynnissä)
- Hyvinvointireitti-kehityshanke
- Hyvinvointisuunnitelma
- Infran kehittäminen
- Itsenäisen asumisen ohjelma sosiaalipalvelujen kuntayhtymän kanssa
- Jatkuva panostus asiaan eli asia otetaan päätöksissä/rakentamisissa huomioon
- Jokirannan parantaminen ja jatkokehittäminen
- Kaikkea toimintaa peilataan asumisviihtyvyyteen
- Kartoitettu kyselyllä asuinalueen vetovoimatekijöitä
- Karttapohjainen kysely
- Kehittyvä kerrostalo -hanke
- Keskustan arkkitehtikilpailu

- Keskustan järven ranta-alueita kunnostettu
- Länsirannan kehittäminen
- Kirkonkylälle Masterplan-hanke
- Koko kuntaa koskeva kehityskuva, kunnallistekniikan suunnittelua
- Korttelisuunnitelmia tietyille alueille luonnonsuojelunäkökuuma huomioiden
- Koululinjaukset - pieniä kouluja säilytetty
- Kunnan maankäyttöpolitiikkaa uudistetaan ottaen huomioon laadulliset asiat mm. asumisen laadun parantamiseksi
- Laaja asumispoliittinen ohjelma
- Lapinjärven muistiystävällinen taajama
- Lapsiperheiden asumiseen erityisesti kaavoituksessa
- Liikenteen ja kulttuurin yhdistäminen
- Lisätty penkkejä kulkureittien varsille
- Esittävän taitteen katsomo, luontomatkailua, hyvinvointipalvelujen kehittämistä/tilojen kunnostamista
- Lähiöhankeita, Vuoden kaupunkikeskusta -voittaja
- Matkailuhankkeita
- Meidän Kihniö -hanke
- Mäntsälänjoen kunnostus
- Perustettu suojelualue asuinalueen lähelle. Asuinalueiden yhdistyksiä tuetaan.
- Toiminnallinen aukio
- Puu-Nurmeksen strategia (paloturvallisuuden tehostaminen)
- Päivitetty yksi asemakaava nykytason vaatimuksille (esim. pienemmät tonttikoot)
- Rakentajapaketti (sis. kasvualueen/kaava-alueen ulkopuolella olevat tontit 1 ?/kpl ja kasvu-/kaava-alueella olevat tontit 1/2-hintaan + jos rakentaminen aloitetaan kahden vuoden sisällä rakennuslupa on ilmainen sekä vesi- ja viemäriliittymiset ovat ilmaiset eli puhutaan n. max. 5000 ? :n eduista + tontti-ale)
- Ravilaakson alue ja määritelty oleskelu- ja leikkialueet per asunto
- Selvitys asumisviihtyvyydestä
- Seminaari-iltoja rakentajille. Kuosien kaupunki - museo viihtyvyyteen tähtäävä. Kansalliseen kaupunkipuistoon liittyviä, kevyt liikenne, ympäristöhankeita
- Tehostettu ympäristöhoito, elinvoimahankkeita
- Tornionjoen rantaperkuu
- Townhouse-hanke, jossa mietitään uusia asumismuotoja - tehty mm. kysely asumisesta
- Uuden asuinalueen suunnittelua kuntalaisten ideoinnin pohjalta
- Uuden julkiset rakennukset
- Uusi kestävä Kemi - hanke, ympäristörakentamista
- Uusille alueille kunnallistekniikka tehty valmiiksi
- Uusimpien omakotialueiden tason nostaminen
- Valokuituverkon rakentaminen

5.2 Puurakentamisen edistäminen kerrostaloissa ja palvelurakennuksissa

Kysymys kuului; ”Onko kunnassa mietitty lähivuosien rakentamista erityisesti puurakentamisen edistämiseksi kerrostaloissa”. Jos oli, kysyttiin vielä ”mitä?”.

Puurakentamisen edistämiseksi kerrostaloissa kunnissa on mietitty seuraavaa (yhteensä 76 kuntaa)

Kaavoitus (35 kpl)

On suunniteltu/otettu huomioon mahdollisuutena (9 kpl)

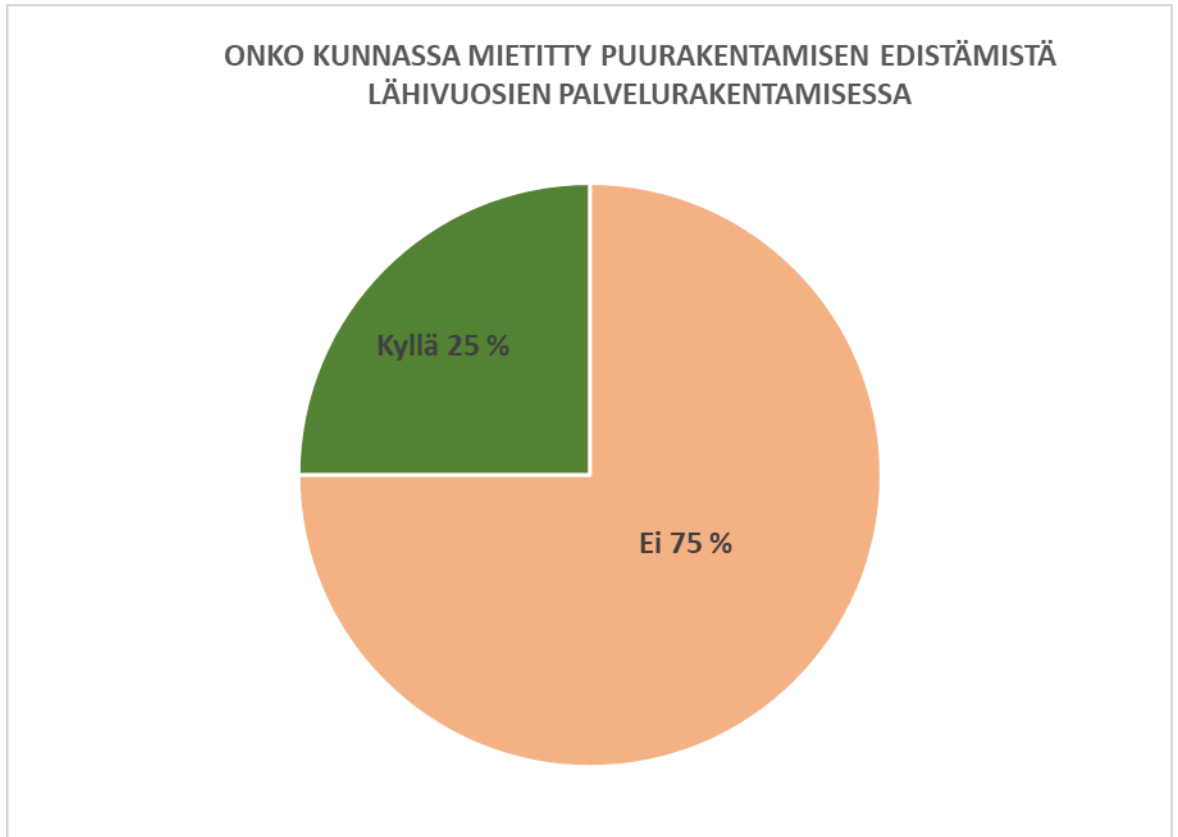
Puurakentamisstrategia (5 kpl)

Keskusteluja/seminaareja (3 kpl)

- Aktiivisesti mukana puurakentamisessa
- Ehkä asuntomessujen yhteydessä
- Ei mitään yksityiskohtaista, mutta kaupungilta myönteinen suhtautuminen puurakentamiseen
- Elinkeinoelämän kautta
- Kehittämishanke muutamien toimijoiden kanssa
- Kiinnostavuutta kartoitetaan ja moduulirakentamisen hanke kehitteillä
- Kunnostetaan puistoalueita, tehdään pyöräreittejä
- Levytehtaan tulo kaupunkiin varmasti edistää. Muutenkin halutaan kaupunkiin monimuotoista rakentamista
- Linjattu, että puurakentamiseen pyritään mahdollisuuksien mukaan
- Luhtitalojen rakentamista
- Luottamushenkilöiltä asianavauksia
- Moderni puukaupunki -hanke
- Periaatepäätös puurakentamisen ja sitä kautta alueen hirsi-/puuelementtivalmistajien tukemiseksi
- Pyritään edistämään puurakentamishankkeita
- Sitouduttu hiilineutraaliuden edistämiseen, tontinluovutuskilpailuissa puurakenne painaa valintatilanteessa
- Tervasaari voisi olla uusi alue
- Tontinluovutusehdoissa porkkanoina
- Tonttikilpailu
- Townhouse-hanke
- Tuodaan puurakenteen mahdollisuudet esiin suunnitteluvaiheessa
- Uusi kestävä Kemi - hanke, ympäristörakentamista
- Valtuustoaloite puurakentamisen edistämiseksi. Valitettavasti ei ole kysyntää tällä hetkellä olemassa.
- Vielä ei ole puukerrostaloja, mutta linjaus on, että niitä olisi hyvä saada. Halutaan panostaa tulevaisuudessa puurakentamiseen mm kaavoituksella
- Yhteistyötä alan yritysten kanssa, jotka toimivat kunnassa
- Yksi kerrostaloalue ollut jo pidempään haaveissa (rakennuttajasta kiinni)
- Yleinen linjaus ja tahtotila puurakentamisen puolesta

Puurakentamisen edistäminen palvelurakentamisessa

Kysymys kuului; ”Onko kunnassa mietitty lähivuosien rakentamista erityisesti puurakentamisen edistämiseksi palvelurakentamisessa?”. Jos oli, kysymystä jatkettiin, ”mitä?”

- Noin neljännes kunnista on miettinyt puurakentamisen yhdistämistä palvelurakentamisessa. Tässä ei ollut suuria eroja erityyppisten kuntien välillä.

MITÄ KUNNISSA MIETITTY PUURAKENTAMISEN EDISTÄMISEKSI PALVELURAKENTAMISESSA:

Kaavoitus (14 kpl)

Koulu (7 kpl)

Palvelurakennus (7 kpl)

On suunniteltu/otettu huomioon mahdollisuutena (5 kpl)

Keskusteluja/seminaareja (4 kpl)

Kunta suosii puurakentamista (4 kpl)

Strategia (4 kpl)

Puurakentamista mietitään/mietitty (3 kpl)

Päiväkoti (2 kpl)

Myönteinen suhtautuminen puurakentamiseen (2 kpl)

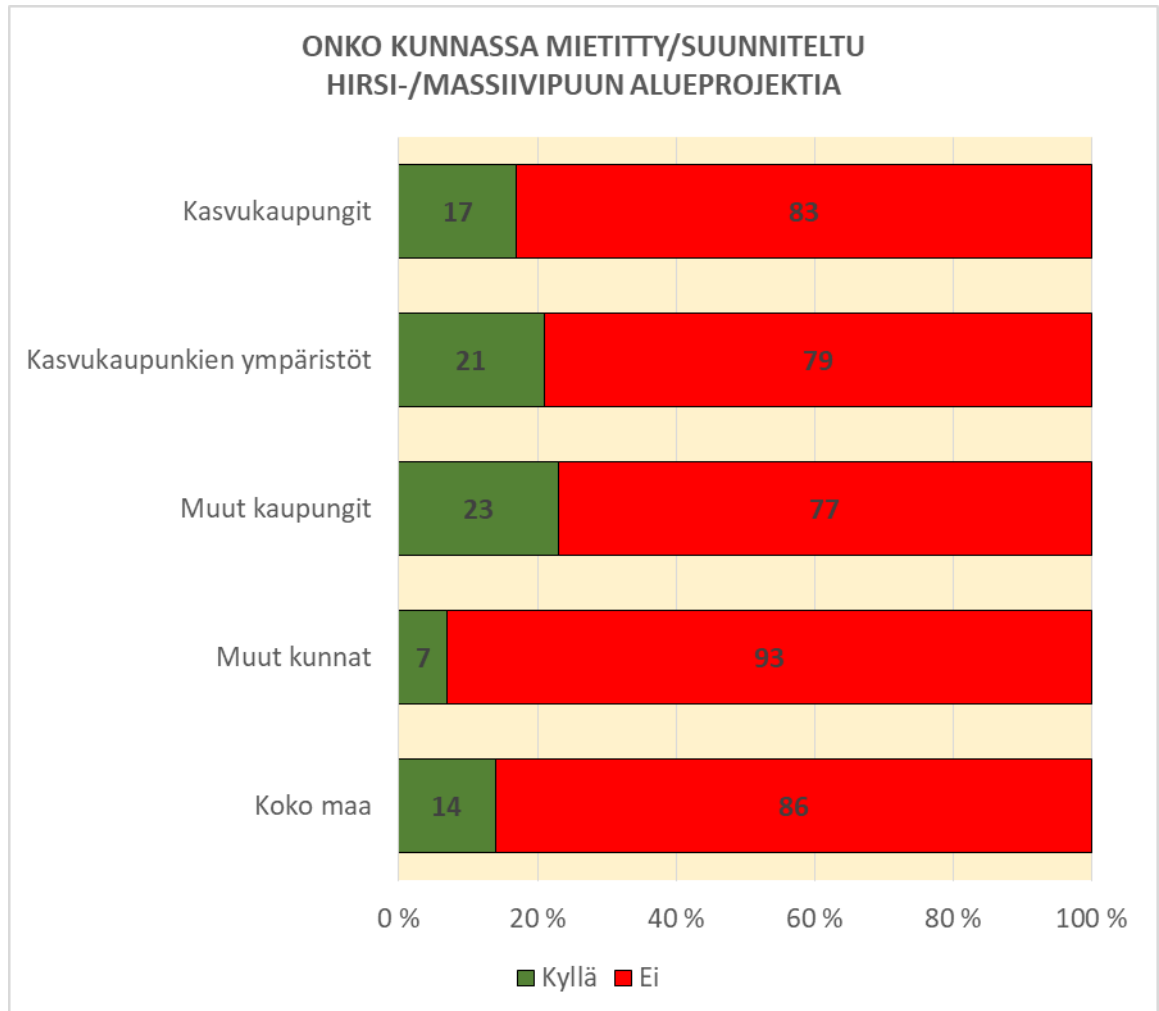
On hankkeita (2 kpl)

Yhteistyötä alan yritysten kanssa (2 kpl)

- Aktiivisesti mukana puurakentamisessa, järjestänyt puuseminaareja
- CLT-levyn/massiivipuurakenteen käyttöä
- Ei estetty puurakenteisia
- Ei varsinaisesti, mutta yksityinen rakentaja tekee hirsisen palvelurakennuksen.
- Elinkeinoelämän kautta
- Hotellihanke puusta tulossa
- hiilineutraaliuden pohjalta pisteytetään tontinhakijoita useilla kaava-alueilla
- Kaikki kunnan rakentamiset pohjautuvat hirsirakentamiseen
- Kannanottoja puurakentamisen puolesta, toiveita päättäjiltä
- Kiinnostusta kartoitetaan
- Laajennukset pyritään tekemään puusta
- Levytehtaan tulo kaupunkiin varmasti edistää. Muutenkin halutaan kaupunkiin monimuotoista rakentamista
- Liikuntahalli, monitoimikeskus (hyvinvointi-, matkailu- ja virastokeskus)
- Moderni puukaupunki -hanke
- Neuvotteluissa kunnan palvelurakentamisen osalta vaihtoehtona
- Sitouduttu hiilineutraaliuden edistämiseen
- Tuodaan puurakenteen mahdollisuudet esiin suunnitteluvaiheessa
- Uusi kestävä Kemi - hanke, ympäristörakentamista

5.3 Onko mietitty hirsi- tai massiivipuun käyttöä aluerakentamisessa ja palvelurakentamisessa

Kysymys kuului; ”Onko erityisesti hirsirakentamisen/massiivipuukurakentamisen aluerakentamisprojektiä mietitty/suunniteltu?” Jos oli, kysyttiin vielä ”mitä?”

Hirsi-/massiivipuualuerakentamista miettineet tai suunnitelleet kunnat:

Akaa, Aura, Forssa, Juupajoki, Jämsä, Kalajoki, Keitele, Kemi, Konnevesi, Kristiinankaupunki, Kuusamo, Lapinjärvi, Leppävirta, Lieto, Luumäki, Marttila, Masku, Mikkeli, Nurmes, Oulu, Paimio, Pihtipudas, Pudasjärvi, Raasepori, Rautjärvi, Rovaniemi, Saarijärvi, Salla, Sastamala, Seinäjoki, Siilinjärvi, Taivalkoski, Teuva, Tuusula, Utajärvi, Vantaa, Vihti, Viitasaari, Virrat, Ähtäri.

Mitä hirsi/massiivipuualuerakentamisprojektia mietitty/suunniteltu (yhteensä 39 kuntaa)

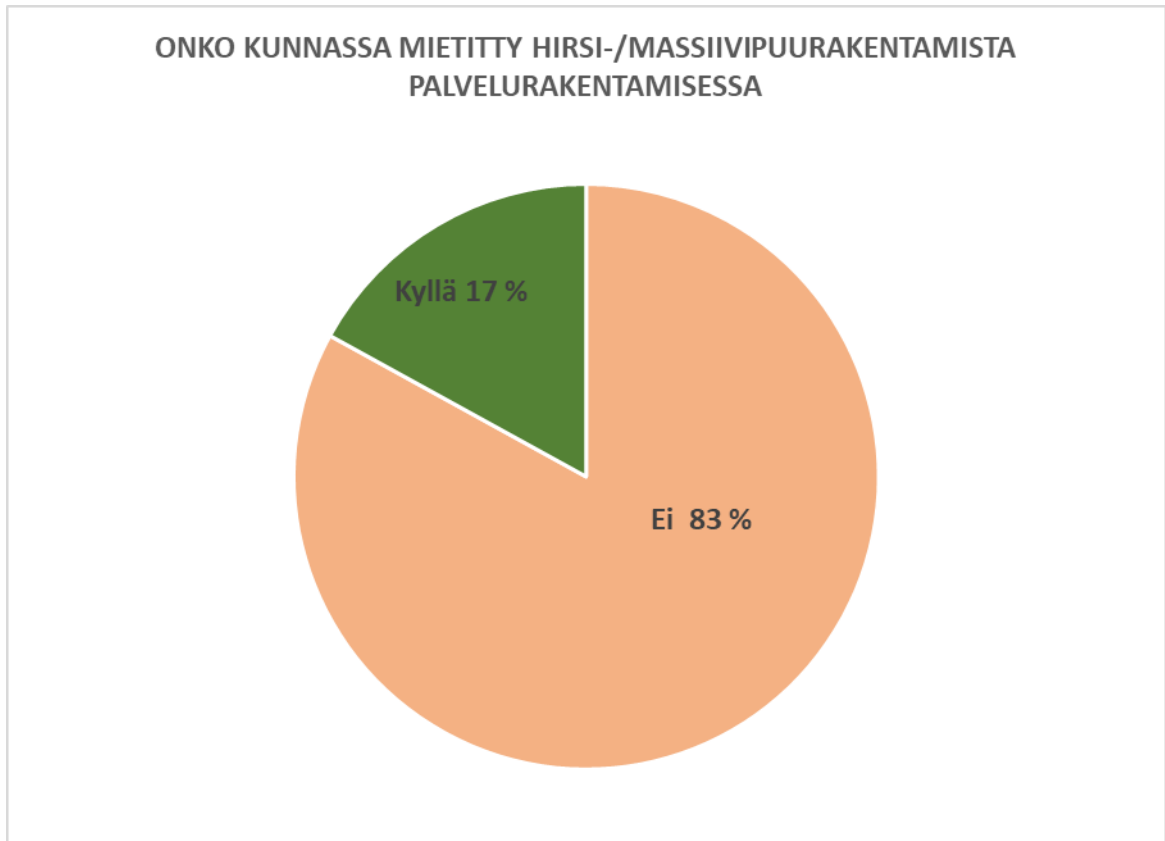
Mietitty on - ei toimenpiteitä (2 kpl)

Palvelutalot (2 kpl)

- Asuntomessualueella alue hirsirakentamiseen
- Ei mitään selkeää aluerakentamisprojektia, mutta kaavoissa sallittu city-nurkkaukset
- Geohouse-hanke vakituiseen asumiseen
- Hirsikortteli suunnitteilla
- Joitain suunnitelmia on, muttei vielä tarkempaa tietoa
- Kaikki tuleva rakentaminen massiivipuurakentamista
- Kerrostalojen osalta on pohdittu
- Kortteli suunnitteilla
- Kuntapuolella ei, mutta yksityispuolella kyllä
- Leirintäalueelle tulee majoitusrakennus hirrestä
- Matkailupuolella (loma-asuntoapuolella rakentaja rakentaisi ja kunta myisi)
- Pienrakentamiseen CLT-rakenteinen hanke vireillä
- Pilottihankkeita suunnitteilla
- Pohditaan loma-asuntoalueen osalta asiaa
- Puurakenteinen alue suunnitteilla rivitalo-/pientalorakentamiseen
- Pyritään saamaan rakentajia suosimaan hirttä/massiivipuuta
- Seminaari-illassa esiteltiin myös massiivipuuratkaisuja.
- Suunnittelussa kaava loft-tyyliselle asumiselle
- Taajama-suunnitelma tulossa suunnitteluun
- Tällainen asuntoalue on jo olemassa
- Tällainen hanke oli suunnittelussa, muttei kannattanut
- Uusi asuinalue, joka keskittyy hirsirakentamiseen tai ainakin puurakentamiseen
- Uusi kestävä Kemi - hanke, ympäristörakentamista
- Uusi päiväkotikoti rakennetaan ehkä hirrestä
- Yksi kortteli rakennuttajaa vailla

Onko mietitty hirsi- ja massiivipuun käyttöä palvelurakentamisessa

Kysymys kuului; ”Onko erityisesti hirsi-/massiivipuurakentamista mietitty/suunniteltu palvelurakentamisessa?”. Jos oli, kysymystä jatkettiin, ”mitä?”.

Hirsi- tai massiivipuun käyttöä palvelurakentamisessa miettineet kunnat:

Akaa, Alajärvi, Hattula, Hirvensalmi, Imatra, Janakkala, Juupajoki, Juva, Jyväskylä, Jämsä, Kalajoki, Karstula, Keitele, Kemi, Kristiinankaupunki, Kruunupyö, Kuhmoinen, Kuusamo, Kärkölä, Lempäälä, Lestijärvi, Lieto, Liminka, Loviisa, Lumijoki, Luumäki, Masku, Mikkeli, Nurmes, Oulu, Parkano, Pedersören kunta, Pelkosenniemi, Pello, Pihtipudas, Pudasjärvi, Raasepori, Rautjärvi, Reisjärvi, Ruovesi, Saarijärvi, Seinäjoki, Tammela, Tornio, Utajärvi, Uusikaupunki, Vehmaa, Ylivieska.

MITÄ HIRSI-/MASSIIVIPUUPALVELURAKENTAMISTA ON KUNNISSA MIETITTY

Koulu (15 kpl)

Päiväkoti (6 kpl)

Kaava (4 kpl)

Palvelutalo (5 kpl)

Kaikki kunnan rakentaminen pohjautuu hirsi-/massiivipuurakentamiseen (2 kpl)

Liikuntahalli/-tila (2 kpl)

- Alustavasti mietitty terveyskeskusta hirrestä
- Hirsikortteli suunnitteilla
- Hoitorakennuksissa, mutta kustannustaso liian korkea
- Joitain suunnitelmia on, muttei vielä tarkempaa tietoa
- Kannanottoja puurakentamisen puolesta, toiveita päättäjiltä
- Koko ajan mietitään puurakentamisen edistämistä kunnassa
- Kuntapuolella ei, mutta yksityispuolella kyllä
- Linjattu, että puurakentamiseen pyritään mahdollisuuksien mukaan
- Opetusrakennus
- Oppilaitoksilta tullut asian tiimoilta kyselyitä, muttei mitään konkreettista
- Periaatepäätös puurakentamisen ja sitä kautta alueen hirsi-/puuelementtivalmistajien tukemiseksi
- Pilottihankkeita suunnitteilla
- Puurakentamisen mahdollisuutta mietitään uuden monitoimitalon, uimahallin/monitoimihallin ja kirjaston osalta
- Pyritään saamaan rakentajia suosimaan hirttä/massiivipuuta
- Taajama-suunnitelma tulossa suunnitteluun
- Toivetta tällaiselle rakentamiselle, jos vain mahdollista toteuttaa
- Uusi kestävä Kemi - hanke, ympäristörakentamista
- Virkamiestasolla mietitty, muttei mitään tarkempaa
- Yksityispainotteisessa rakentamisessa huomioitu

LIITE: TUTKIMUSLOMAKE

ASUNTO- JA PALVELURAKENTAMISEN KEHITTÄMINEN KUNNASSA

Haastattelu-pvm ____/____ 2018 Haastattelija _____

Kunnan nimi _____

Haastateltavan nimi _____

Tehtävä kunnan asuntorakentamisessa _____

KUNNAN PÄÄTTÄJÄT / VASTUUHENKILÖT

1. Kuka tai ketkä ovat kunnassanne vastuuhenkilöitä seuraavissa asioissa?

	Tehtäväkoodi (erota pilkulla)	Nimi (ja titteli)	Gsm/ suoranro	Sähköposti
A) Pientalotontit	_____	_____	_____	_____
B) Asuntorakentaminen	_____	_____	_____	_____
C) palvelurakentaminen	_____	_____	_____	_____

ASUNTORAKENTAMINEN KUNNASSA

2. Miten arvioitte asuntorakentamisen kehittyvän kunnassanne seuraavan kahden vuoden aikana viime vuoteen 2017 verrattuna?

Asteikko: 1 = laskee voimakkaasti, 5 = kasvaa voimakkaasti

	2017 asuntoja kpl (tilastosta tähän)	Asuntojen määrän kehitys asteikolla 1 – 5 vv. 2018-2020 vs. 2017
Omakotirakentaminen	_____	_____
Erit. yhtiömuot. omakotirakentaminen	_____	_____
Rivitaloasuntorakentaminen	_____	_____
Kerrostalarakentaminen	_____	_____

3. Montako puukerrostaloa kunnassanne on rakennettu?

Entä arvionne puukerrostalojen rakentamisesta 2018 - 2020?

	2017 tai aiemmin kpl	2018 – 2020 yhteensä kpl
Puukerrostaloja	_____	_____

LIIKE- JA PALVELURAKENTAMINEN KUNNASSA

4. Miten liike- ja palvelurakentaminen kunnassanne kehittyy vv. 2018 - 2020 viime vuoteen verrattuna eli mitä kohteita kunnassa tehdään 2018 – 2020?

	Määrät v. 2017 kpl rakennuksia (tilastoista)	Tulossa 2018-2020
Liikerakennukset (myymälä, majoitus, ravitsemus)	_____	1
Toimistorakennukset	_____	2
Hoitoalan rakennukset (Terveyskeskukset, sairaalat ja muut terveydenhuoltorak., vanhusten, vammaisten ja lasten hoitokodit, päiväkodit ym.)	_____	3
- Erityisesti päiväkodit	_____	4
- Erityisesti vanhuspalvelurakennukset	_____	5
Kokoontumisrakennukset	_____	6
Opetusrakennukset (Perus-, ammatti-, korkea- tai muut koulurak.)	_____	7
- Erityisesti peruskoulut	_____	8

5. Miten arvioitte puurakentamisen suosion kehittyvän kunnassanne eri rakennustyypeissä 2018 - 2020 viime vuosiin verrattuna?

(1=laskee, 2=pysyy, 3 = kasvaa)

**Puurakentamisen osuus kehitys
(1=laskee, 2=pysyy, 3=kasvaa)
2018-2020 viime vuosiin verrattuna**

Liikerakennukset	_____
Toimistorakennukset	_____
Hoitoalan rakennukset	_____
- Erityisesti päiväkodit	_____
- Erityisesti vanhuspalvelurakennukset	_____
Kokoontumisrakennukset	_____
Opetusrakennukset	_____
Puurakentamisen suosio yleensä	_____

6. Arvioi erityisesti hirsirakentaminen / massiivipuورakentaminen (arviot kappaleissa):

	Tehty V. 2010-2017	Arvio mitä on tulossa 2018-2020
Hirsi/massiivipuورakennuksia:		
Vanhuspalvelurakennuksia/ muita hoitoalan rakennuksia	_____	_____
Päiväkotirakennuksia	_____	_____
Kouluja	_____	_____
Muita palvelurakennuksia/ mitä? _____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
Rivitaloja	_____	_____

KUNNAN TONTTITARJONTA

7. Onko kunnalla aktiivista tonttitarjontaa ryhmille?

	Kyllä	Ei
Myytävät tontit omakotirakentajille	1	2
Vuokratontit omakotirakentajille	1	2
Tontit omakoti- ja rivitaloasuntoyhtiöille	1	2
Tontit kerrostalorakentamiseen	1	2

8. Paljonko kunta luovutti v. 2017 ja paljonko luovuttaa 2018 ja 2019 tontteja?

	Arvio 17 Kpl tontteja	Arvio 18/19 kpl tontteja
Ostotontteja omakoti- tai paritaloille	_____	_____
Vuokratontteja omakoti- tai paritaloille	_____	_____
Tontteja rivitaloasunnoille	_____	_____
Tontteja kerrostaloasunnoille	_____	_____

9. Onko kunnan tonttitarjonta kysyntään nähden riittävä? (1=erittäin heikko, 2=heikko, 3=riittävä)

	Kpl tontteja (1,2,3)
Tontteja omakotirakennuttajille	_____
Tontteja rivitaloasunnoille	_____
Tontteja kerrostaloasunnoille	_____

10. Onko kunnassa tehty jotain merkittävää hanketta tai suunnitelmaa erityisesti asumisviihtyvyyden edistämiseksi?

1 Ei   2 Kyllä, mitä? _____

11. Onko kunnassa mietitty lähivuosien rakentamista erityisesti puurakentamisen edistämiseksi?

a) Kerrostaloissa

1 Ei   2 Kyllä, mitä? _____

b) palvelurakentamisessa

1 Ei   2 Kyllä, mitä? _____

12. Entä onko erityisesti hirsirakentamisen/massiivipuurakentamisen aluerakentamisprojektia tai palvelurakentamista mietitty/suunniteltu?

a) Aluerakentamisessa   1 Ei   2 Kyllä, mitä? _____

b) Palvelurakentamisessa   1 Ei   2 Kyllä, mitä? _____